

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 18 (838) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. GEGUŽĖS-MAY 1 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Trys labai svarbūs dalykai: MAŠINŲ FONDO VAJUS

- ★ JAV nesisekimas vadovauti
- ★ Demokratijos pakrikimas
- ★ Rusijos klikos pasimojimas sunaikinti pavergtuosius

Bręsta kažkokie nauji politiniai įvykiai. Tą rodo daugelis faktų. Bet mes, neturėdami priėjimo prie didžiųjų valstybių šaltinių, turime tenkintis faktais ir iš jų daryti numatymus ir išvadas.

Aišku, kad didžiosioms valstybėms dabar pirmoje eilėje stovi, netas, kokios politinės valdžios bus valdžia, bet pirmiausia rūpi

VALSTYBĖS IŠSILAIKYMO REIKALAI.

Ši aplinkybė visam gyvenimui deda savo antspaudą.

Kennedy, reikia pripažinti jam kaip pliusą, suprato šią būseną ir todėl talkon pasiūlytė visus gabesius respublikonams (Dillon, Herter ir kt.). Tačiau ir ši talka bei jėgų su telkimas gerų vaisių ligšiol ne duoda.

JAV NESUGĖBA EFEKTYVIAI VADOVAUTI VAKARAMS,

todėl komunistai eina pirmyn ir net tyčiojasi iš JAV. Ryšius pavyzdžiai: Laosas, Kuba.

De Gaulle darosi suprantas, mas, kai matai, kad didžioji jėga, kokia tebėra, žinoma, Amerika, nesugeba atsilaikyti prieš blefą gyvenančius ir blefu einančius pirmyn bolševikus. Amerika nesugeba panaudoti didelės savo jėgos rimtam reikalui.

De Gaulle todėl ir sako, kad

PACIAI EUROPAI REIKIA SUKURTI SAVO JĖGĄ.

Tačiau Anglija, tapusi JAV satelitu, nustojo savarankiškai mo ir todėl Europai nenaudinga, kol neapsisprendžia už Europą.

Bendron rinkon ji bus priimta, bet tik tada, kada priims Europos bendrosios rinkos principus.

KOMUNISTŲ TARPUSA VĖS NESANTAUKOS

į pasaulinės politikos padairas įneša painiavą.

Chruščiovas gal susipainiojo, gal neapsispaikė, o gal tyčia pridūrė painiavą, kurios tačiau jam į sveikatą neina.

Dail. A. Tamošaitienės (antra iš dešinės) parodos iniciatoriai — Algis Rudinskis (dešinėje) ir Montrealio universiteto Socialinio Centro parodų rengimo vedėjas p. M. Beaulieu (antra iš kairės) ir KLB Kult. Fondo pirm. Dr. H. Naugys (kairėje). Paroda vyksta suminėtame Montrealio universiteto centre, 2332 Maplewood Avenue, kasdien ir tėsia iki gegužės 4 dienos.

KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS Lester Pearson.

išskrido į Europą, pirmiausia į Angliją, kurios sostinėje susitiks su MacMillanu ir aptars svarbius reikalus. Pearsoną lydi užsienių reikalų min. Martin ir apsaugos min. Helleyr. Delegacija Londone užtruks dvi dienas.

Sekančią savaitę, gegužės 10—11 dienomis, Pearson pakviestas JAV prezidento Kennedy į Hyannies, Cape Cod, kur Kennedy turi vasaros rezidenciją, dabar jau pritaikytą prezidento priėmimams.

BUS SUMAŽINTI MUITAI

Buvęs Eisenhowerio užsienio reikalų min. Herter viešė

vardai, primeną jų laisvę, ne figūruoja.

Stalinas buvo daugiau bolševikiškas ir tautų nebijojo, todėl leido ir primityvioms tautoms sukurti savo raidyną, savo raštiją, teatrus. Bet totalizmo prigimtis reikalauja totališkumo visose srityse. Dabartiniai Rusijos totalistai nepasitiki tautomis, nes žino, kad jos siekia laisvės, todėl jas reikia sunaikinti. Ir naikina.

SENATORIUS KENNETH B. KEATING RŪPINASI PAVERGJTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Balandžio 22 d. laisvės Lietuvos Laisvės Komiteto pirminkui bei kitų dalykų senatorius Keatingas praneša, kad jau yra susirišęs su Prezidentu Kennedy, kad Prezidentas laiku išleistų savo atsisaikymą dėl 1963 metų Pavergtųjų Tautų Savaitės.

Senatorius K. B. Keatingas yra vienas iš geriausių informuotų JAV politikų Kubos reikalais, bet jis lygiai nuosirdžiai rūpinasi visų Sovietų pavergtųjų tautų likimu.

GRAŽINA KRIVICKIENĖ ELTOS ATSTOVĖ PRIE VALSTYBĖS DEPARTAMENTO VAŠINGTONE

VLIKui yra labai svarbu savo spaudos atstovą turėti Vašingtone. Padėjus pastangų, Valst. Departamentas pranešė VLIKo pirminkui, kad jis ponia Krivickienę laikys ELTOS atstove ir ją kvies į visas spaudos konferencijas. Ponia Krivickienė jau atkingsi į šį darbą įsijungė ir pasirūpino gausia informacine medžiaga.

ARTINASI VLIKO DVIDEŠIMTMETIS.

Jau pamažu rengiamasi šiai sukakčiai. Pirmoje eilėje numatyta išleisti anglų kalba leidinį, kuriame bus išdėstyti šios keturių pagrindinės temos: VLIKo genezė, rašo St. Lušys; VLIKo teisinis tautos atstovavimo pagrindas — rašo dr. Kazys Šidlauskas; Lietuvos laisvinimo bylos esmė: kas ir VLIKo darbai — rašo Juozas Audėnas. Leidinys turėtų pasirodyti dar prieš VLIKo sukaktį, t. y. prieš š. m. lapkričio 25 dieną.

Austrijos prezidentu perrinktas Adolf Schaerf, socialistas.

Harriman, vežęs privatų Kennedy laisvą Chruščiovui, jau sugrįžo. Gerų žinių neatvežė. Kol JAV nepadarė jėgos, totalistai viespaus.

Italijos rinkimai rodo pasukimą dešinėn.

cialus Kennedy pasiuntinys, su nauja Kanados vyriausybe višais svarbiais reikalais. Bet išvykdamas pareiškė, kad sutarta sumažinti eksporto — importo prekių muitus. Tai yra savotiškas atsiliepimas į Europos valstybių muitų mažinimą. jo Ottawoje ir tarėsi, kaip spe

Klūpo iš kairės: A. Blekaitis, stovi: A. Enskaitis, A. Kybar Vindašius, A. Stosius.

A. Vineris, L. Meskauskas, K. Stašas, Kovo klubo pirm. K. Stašas.

G. Breichmanas, S. Bakaitis, naitis, kanadietis treneris, A. Nuotrauka: S. Dabkus.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

PASAKOJO NESENIAI IŠ LIETUVOS ATYKĖ

Su atvykusiais iš Lietuvos Eltos atstovas turėjo eilę pasikalbėjimų. Ši kartą jie buvo paklausti apie gyventojų nuotaikas, apie jų politines pažiūras, apie tai, kaip Lietuvoje atrodo judėjimo laisvė.

Jaunimas labai domisi gyvenimu Vakaruose — pasakojo neseniai iš Lietuvos atvykę. Jų nuotaikos, daugeliu atveju, skiriasi nuo vyresniųjų. Vyksta politinių temų diskusijos.

Rusų elgsena, jų kultūra vis suomet sutinkama priešiškai. Gyventojai ypatingai nemėgsta rusų viršininkų, o patys rusai, aišku, tai jaučia. Vieni jų bando prie lietuvių prisitaikinti, o kiti nori pabrėžti savo „broliškosios tautos pranašumą“. Tai lengvai pastebėti pas menko išsilavinimo viršininkai. Jie dažnai vaizduoja „politiškai subrendusius“, gi lietuviai, jų nuomone, reikalingi perauklėti.

O kaip santykiai su ne rusų tautybės ateiviais? Jie žymiai švelnesni, daugeliu atveju ir nuosirdūs, ypač su Kaukazo tautomis, kaip su armėnais, gruziniais, azarbai džaniečiais. Jų tarpe atsiras daug tokių, kurie rusų net daugiau nemėgsta, kaip pabaltiečiai. Beje, antisemitizmo nuo taikos Lietuvoje nepasireiškia.

Antisovietinių anekdotų Lietuvoje išgirsti labai daug. Naujai anekdotais dažnai palydimas kiekvienas naujas politinis įvykis ar naujos Chruščiovo „reformos“. Partijai priklauso laikomi ne tiek išdėkai, kiek karjeristais, pasidavėliais.

O kokios Lietuvos gyventojų pažiūros ir tarptautinio

politinio gyvenimo reiškinys, karo, taikingo sambūvio klausimas? Vengrijos, Berlyno, Sueso įvykiai lietuviams sudarė išpuolį, kad Vakarų diplomatija yra nelanksti, neryžtinga. Tikiama, kad karinės galios atžvilgiu Vakarai yra labai stiprūs. Tikima ir Vakarų valstybių ekonominių pranašumų. Jei kas nesutinka su Sovietų politika, lietuviuose išgyja simpatijų. Pvz., Tito atskilus nuo Stalino, Jugoslavijos prezidentas lietuvių tarpe turėjo didelę simpatiją. Gamulkos Lenkija mažai skiriama nuo sovietų. Vis dėlto laikoma, kad režimas Lenkijoje esąs švelnesnis, kad tai daugiau nacionalinis lenkų režimas.

Taigišasis sambūvis su Vakarais? Apie jį daug rašoma spaudoje, o dėl dabartinės tarp tautinės padėties, ypač Vidurio Europoje, juo mažai ir tikima.

O kaip atrodo judėjimo laisvė Lietuvoje? Kaip sukeletomis ir kitus sovietinio bloko kraštus? Ar dažnos kelio jėgų kontrolės?

Neseniai gyveno Lietuvoje pasakojo: apsigyventi ir kitus sovietų bloko satelitinis kraštas leidžiamas vykti tik buvusiems tų kraštų piliečiams. Prof. sąjunga ir partinė organizacija nusprendžia, kam leistina laikinai išvykti. Vėliau pildomos anketos ir tvirtina partijos komitetas. Jei nerandama didelių „nuodėmių“, jau duodamas leidimas.

Pavergtųjų tautų seimas sėdintis turės Europoje, Strasbūre, Sidzikaus.

Dalyvauja V. Sidzikauskas. Mirė Izraelo prezidentas Ben Zvi.

Montreal, P.Q.

BANKO „LITAS“ REIKALAI.

4% už depozitus. „Lito“ vaba praeitame posėdy nutarė padidinti palūkanas už depozitus iki 4%, vietoje ligšiol skelbtų 3.5%. Depozitų sąskaitų ligšiol atidaryta labai ne daug. Nariai kviečiami plačiau naudotis „Lito“ čekių patarna vimais, kadangi čia jie pigesni ir palikanos už depozitus mokamos aukštesnės (kitur mokama tik 3%).

Sėrų sąskaitos pasilieka kaip buvusios. Už jas bus mokama ne mažiau 4.25%, tačiau jei metai bus užbaigti su didesniu pelnu, tai dividendai už sėrus bus išmokėti didesni. Dabartinė gyva „Lito“ apyvartą tokią galimybę beveik kad užtikrina, tačiau atsargumo dėliai toks pažadas dar ne daromas.

Trečią dieną, gegužės mėn. 1 d., „Lito“ operacijos vyks jau naujose patalpose ir naujo mis darbo valandomis.

Rosemounto „Lito“ skyrius bus atidarytas trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Skyrius nėra uždarymas, kaip kai kas suprato, o tik sutrumpinamos darbo valandos. Tikrumoje, dienos metu iki 6 val. labai mažas kas ir lankydavosi. Be to, jeigu paaiskės, kad per tas dvi valandas narių aptarnavimas Rosemonte nepatenkinamas, bus daroma pakeitimų.

Pakistane vyksta Vidurių rytų konferencija.

Haiti saloje susidūrimas: Haiti respublika kviečiasi su Dominikonų respublika. Amėrikos valstybių sąjunga taiko.

Mirė Izraelo prezidentas Ben Zvi.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pavojams augant

RUSIŠKASIS OKUPANTAS NAIKINA LIETUVIŲ
TAUTĄ, IŠNAUDOJA DARBININKUS IR VALSTIEČIUS
ŪKININKUS, EKSPLOATUOJA LIETUVĄ
VERSDAMAS RUSIJAI GAMINTI MAISTO
PRODUKTUS, O PRAMONĖS GAMINIUS IŠVEŽA
KAIP RUSIJOS EKSPORTO GAMINIUS
PARDUOTI UŽSIENIAMS.

Okupacijai patarnauja lietuviškieji varovai.

Daug jau žmonių yra atvykę iš Lietuvos. Dar daugiau yra Lietuvių lankiusių ir mačiusių Lietuvos gyvenimą, jos žmonių darbus ir jų vargus.

Visi lankiusieji Lietuvą, o ypač ten gyvenusieji iki išvykimo į Vakarų, askiai sako, kad Lietuvos nelaimė — okupacija. Tą kalba visi, neišskyrus nei komunistų. Nors šie oficialiai kalba įtaigotas kalbas, bet privačiai visi pasakoja, kad didžiausia Lietuvos ir jos žmonių nelaimė yra okupacija, kuri reiškiasi visose gyvenimo srityse. O ypač tas ryškus iš to, jog lietuviai neturi nė mažiausios laisvės, nes už kiekvieno oficialaus pareigūno lietuvių pastatyto dėl formos, stovi rusas, kuris lietuvių valdo. O kadangi rusai į okupuotą Lietuvą siunčiami paskutines rūšies — arba ne gabūs arba kuo nors nusikalte, tai ta rusiškoji vadovybė ypač baisi.

Lietuviai iš Lietuvos ešėlo nait išvežami, o į Lietuvą visą laiką gabenami rusai. Todėl ypač miestuose rusų procentas auga dideliais tempais. Klaipėdoje rusų jau esą daugiau, negu lietuvių. Po to eina Vilnius. Bet ir kaimuose vis daugiau rusų: vadinamųjų kooperatyvų vedėjais, kolūkių „pirmininkais“, paštu viršininkais, policijos vyresniais pstatyti rusai, geležinkeliai, paštai — viskas rusiškų apšėsta. Vilniaus pašte lietuviškai negalima susikalbėti. Geležinkelio, aerostoty — taip pat tikrai rusiškai. Šiuos faktus konstatuoja savo knygoje ir Dan Kuraitis ir visi iš Lietuvos atvykusieji.

Tat yra aiškus faktas, kad lietuvių tauta stovi prieš sunaikinimą. O jeigu lietuvių tauta bus sunaikinta, tai savaime bus sunaikinta ir Lietuva. To dėl prieš lietuvių, esančius šiaurės geležinės uždangos, stovi nepaprasto svarbumo uždavins — padaryti viską, ką tik tai jie gali, kad Rusijos užmačios sužlugtų.

Bet paprastų priemonių, kurios ligšiol buvo naudojamos, nepakanka. Būseną ne tik tai reikalauja pirmyn, bet darosi blogesnė. Ir čia, Vakaruose, ky

la pavojus, kad bus apsisprasta su būseną ir taip gali įsigalėti status quo, ko Rusijos dikta tūra ir siekia. Mes turime pasipriešinti. Ypač turime, nes galime.

Amerika, kaip matome, priėmė Chruščiovo pasiūlytą koegzistenciją. Mes gerai žinome, kad su koegzistencija Amerika nūdegės nagus, čiuks juos ir gailės, bet laikas jau bus praėjęs. Tačiau Amerikos mes nepamokysime. Ji turi savo skaičiavimų. Jeigu Amerika nededa pastangų nuversti Chruščiovo viešpatavimą, tai gal ji bijo Kinijos „geltonojo tvano“, gal galvoja neturėsian ti stipresnio partnerio prieš dar stipresnį. Žodžiu, JAV ei na savo keliu, bet paskutiniai to kelio posūkiai mums nepasitarnauja. Ir darosi aišku, kad Amerika prieš sovietinę dikta tūrą nepanaudos visų galimų ir net turimų priemonių. O jei gu taip, tai nieko rimtesnio, negu Lietuvos okupacijos ne pripažinimo, negalima laukti. Ir tas verčia mus susirūpinti.

Lietuviškieji veiksniai, kurie dabar rūpinasi Lietuvos laisvės reikalais, darosi vis mažiau veiklūs ir jų pastangos vis daugiau užblokuojamos, varžomos. Be malonių prašymų, jie nieko daugiau negali padaryti, nors ir deda pastangas nuoširdžiai. Todėl mums reikia ypatingų priemonių, ne eilinių, ne kasdieninių.

Kovą už Lietuvos ir kitų pavergtų ir rusų kolonizuojamų laisvę reikia iškelti į pasaulinę padairas, reikia ją sudominti visą žmoniją. Tą mes galime padaryti.

Šią vasarą susirinks Pasaulio Lietuvių Seimas. Seimanas atvyks iš viso pasaulio lietuvių kolonijų atstovai. Tat PL Seimas bus kompetentingas kalbėti visų už Lietuvos ribų, — be abejo, ir daugumos Lietuvos lietuvių, — vardu. Tam Seimui ir svarbiems jo darbams rimtai ruoškimės. Ruoškimės ir tai didelei ir svarbiai kovai, į kurią Pasaulio Lietuvių Seimas galės kvieisti ir įpareigoti viso pasaulio lietuvių ir kvieisti visus kitus pavergtuosius, o ypač kaimynus — latvius ir estus.

J. Kardelis.

KANADOJE NEUŽMIRŠTAS PABALTIJO VALSTYBIŲ LAISVINIMO REIKALAS

Kaip žinoma, Kanados ministras pirm. J. Diefenbaker yra pasižadėjęs Pabaltijo valstybių išlaisvinimo reikalą įnešti į Jungtinių Tautų organizaciją, kuria būtų reikalaujama Pabaltijo kraštus apvalyti nuo rusų okupacijos.

Rinkiminėje propagandoje ir opozicijos lyderis L. Pearson palietė šį klausimą.

Kaip žinome, Pavergtųjų tautų seimo delegacija tuo reikalu lankėsi Ottawoje ir kalbėjosi ir su Diefenbakeriu ir su Pearsonu.

Jie neatsisako rezoliuciją įnešti, deja, tokiame žygiui nepritaria JAV. Nepritaria gi to dėl, kaip aiškinama, kad žino, jog dabar tas Jungtinėse Tautose dar nepraėjęs. Ar taip tikrai yra, kažin?

PROF. DOMUI GRUODŽIUI,
Prekybos ir Pramonės Rūmų Direktoriumi mirus,
širdingą užuojautą reiškiamo
P. EMILIJAI GRUODIENEI
sūnui VYTAUTUI ir DUKTERIMS DALIAI ir IRENAI
su šeimomis
Daukšų šeima.

Mūsų mielam bičiuliui
PROFESORIUI DOMUI GRUODŽIUI
mirus, liūdinčiai
PONIA EMILIJAI GRUODIENEI,
sūnų VYTAUTĄ, dukras DALIĄ ir IRENĄ
IR ARTIMUOSIUS
nuoširdžiai užjaučiame
B. K. Smilgevičiai.

PROF. DOMUI GRUODŽIUI
mirus,
P. EMILIJAI GRUODIENEI,
DUKTERIS, SŪNŲ IR ARTIMUOSIUS,
nuoširdžiai užjaučia
E. ir J. Kardeliai.

Domas Gruodis

This world is the land of the dying;
the next is the land of the living. —
Tryon Edwards

Is death the last sleep? No, it is
the last and final awakening. —
Walter Scott

Death is the golden key that opens
the palace of eternity. —
John Milton

Mirties angelas pašaukė amžinybės gyvenimui taurų lietuvių, Domą Gruodį, kuris dar taip neseniai su savo šeima atsikėlė gyventi ir dirbti mūsų Montrelio lietuvių tarpe. Vyras dar pilnų kūrybinių jėgų, užsimojimų ir projektų reikšmingose srityse. Patriotas nepalaužiamai tikėjė mūsų pavergtos tautos garbingą prisikėlimą laisvam gyvenimui, jos pergale ir laisve.

Anot prancūzų moralisto mąstytojo Michel de Montaigne (1533 — 1592), kuris per savo ESSAIS įamžino savo gilių mintijimų ne tik savo vardą, bet ir visą žmoniją, — ne mirtis, bet mirimas mus gsdina. Mirtis mus gsdina savo netikėtumu, ji atsiranda šalia mūsų dažnai, kada mes dar jos nelaukiame, ji užklumpa mus lyg vagis nakties metu.

Domas Gruodžio mirtis mums lietuviams, jo draugams ir pažįstamiems, yra skaudus, ne lauktas ir netikėtas smūgis, bet jo netikimą ypač skaudžiai išgyvena jo našlė, Emilija Gruodienė, jo sūnus Vytautas ir dukros, Dalia ir Irena su šeimomis.

CBC televizijos pranešėjai Bruce Marsh (dešinėje) ir Norman DePoe (kairėje) ir Dažnai juos matome televizijoje darant pranešimus.

momis, ir jo giminės. Po sunkios ligos, prieš kurią kovoti dar bejęs medicinos mokslo, Domas Gruodis mirė St. Mary's Hospital, trečiadienio vakare, bal. 24 d. aprūpintas šv. sakramentais, ir palaidotas per Aušros Vartų Dievo Motinos parapiją Mount Royal kalno kapinėse, dalyvaujant iš Jungt. Amerikos Valsijų ir Toronto atvykusioms giminėms ir gausiam būriui Montrelio lietuvių. Jausmingą atsisveikinimo žodį tarė, šeimai ir giminėms vardu, velionies našlės sesuo Lukšienė, iš Santa Monica, Calif., kuri ten pat kaimynystėje gyvena su seserimi Marija, Prof. Dr. K. Almino žmona, bet dėl sveikatos negalėjo atvykti į Montrealį dalyvauti savo svainio laidotuviuose. Taip pat prie kapo atsisveikinimo žodį tarė „Nepriklausomos Lietuvos“ redaktorius J. Kardelis ir adv. Dr. Stasys Daukša, lietuvių teisininkų vardu. Laidotuviuose dalyvavo velionies našlės sesuo Elena, žmona Aleksandro Kučiūno, pianisto, gyvenančio Čikagoje, kur dalyvauja amerikiečių ir lietuvių muzikiniame gyvenime pasireikšdamas ypač sėkmingai kaip dirigentas lietuvių statomose operose. Prie naujai supilto velionies kapo buvo sudėta daug gėlių puokščių ir vainikų.

Kaip ekonomisto ir teisininko Domo Gruodžio veikla plačiai ir įvairiai. Savo tėvynei pareigą atliko ne tik kaip pareigūnas, bet grįžęs į Lietuvą, kaip savanoris kūrėjas ir karingas dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės kovose. Domas Gruodis gimė 1896 m. rugsėjo 28 d. Bradėsių k., Zarasų aps. Vidurinių mokslų išėjęs Martyno Yčo vardo Vilniaus gimnazijoje ir baigęs aukštąjį teisių mokslą Kauno universitete, 1926 - 40 dirbo Lie

Norman DePoe (kairėje) ir Dažnai juos matome televizijoje darant pranešimus.

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

VISOMS KLB APYLINKĖMS APLINKRAŠTIS Nr. 11

Liečia: Lėšų telkimą Antrajai JAV ir Kanados lietuvių
Tautinių Šokių Šventei.

Liepos 7 dieną Chicagoje įvyks Antroji bendra šio kontinento lietuvių tautinių šokių šventė. Masinis jaunimo sutelkimas visada rišasi su didele ta siekia \$24,087. Šventėje dalyvaus dvidešimt dvi šokių mis išlaidomis. Šventės sąma grupės, kurių tarpe penkios iš Kanados. Mažiausiai vienas ketvirtis sąmatos sumų turi būti sutelktas aukų pavidale, kadangi iš šventės pajamų visų išlaidų padengti neįmanoma.

Kanados Lietuvių Bendruomenė, aktyviai dalyvaudama šventės ruošime ir programos išpildyme, turi prisidėti ir prie lėšų telkimo. Mes kviečiame visas KLB apylinkių valdybas skubiai apsvastyti šį svarbų reikalą ir rasti būdą parinkti aukų ar kaip kitaip sutelkti lėšų tai šventei paremti.

Nors daugelis apylinkių šokių grupių neturi, tačiau šventės pasisekimas yra bendras visų reikalas. Šventė turi didelę reprezentacinę reikšmę JAV, tačiau ji dar svarbesnė lietuviško jaunimo suartini

mui ir lietuviškos dvasios stiprinimui priaugančioje kartoje. Labai geistina, kad kuo daugiausia jaunimo į tą šventę nuvažiuotų iš Kanados.

Lėšų telkimas turi būti užbaigtas birželio mėn. 1 d. ir surinkti pinigai turi pasiekti KLB Krašto Valdybą ne vėliau birželio mėn. 15 d.

Su šiuo aplinkraščiu siunčiame Jums aukų lapų ir prašome, jais pasinaudoti renkant aukas. Mes tikime, kad Apylinkių Valdybos padarys visas pastangas, kad šis pinigų telkimo vaju būtų kuo sėkmingiausias. Nuo pasisekimo šio vaju dalinai priklausys kiek mūsų jaunimo galės dalyvauti Čikagoje vykstančioje šokių šventėje.

Laukdami iš Tamstų efektyvios pagalbos šiame svarbiame darbe, linkime Jums geriausios sėkmės.

P. Lukoševičius

Krašto Valdybos Pirmininkas.
Pr. Rudinskas

Iždininkas.

tuvos Prekybos ir Pramonės rūmose patarėjo ir direktoriaus pareigose. Greta tarnybos darbo dalyvavo periodinėje spaudoje. Iki sovietų okupacijos buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos narys. Sovietų ir vokiečių okupacijos metais dirbo vokat Vilniuje. 1941 pa kviestas finansų teisės dėstyti Vilniaus universitete. Tremtyje gyveno Austrijoje, netoli Salzburgo, eidamas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus gen. igaliotinio pareigas. 1949 emigravo į Argentiją. Čia dalyvavo visuomeniniame darbe kaip ARLB Loko narys ir vėliau iki 1953 pabaigos kaip Argentinos Lietuvių B-nės krašto tarybos pirmininkas ir Pabaltijo tautų komiteto vicepirmininkas. Bendradarbiavo ekonominiuose žurnaluose ir išspausdino Lietuvos Trade Directory 1937.

Domas Gruodis gyveno, dirbo ir mirė kaip taurus lietuvis, mylimas šeimos tėvas ir krikščionis. Prieš mirtį Domo Gruodžio plačią veiklą, ypač ekonominėje srityje, galime tarti John Foster žodžiais, kad mirtis krikščioniui nėra, kaip dažnai sakoma, gyvenimo atskaitomybė, — „gamtos skolos apmokėjimas“. Ne, tai nėra skolos apmokėjimas, bet greičiau nelig vekselio pateiktas bankui, kad iškeistų į gryną auksą. Jūs nunešate susidėjusį ir gyvenimo sunykusį kūną, kuris nieko nėra vertas, ir kurį jūs nebeorite pasilai ktyti sau; jūs atiduodate jį ir jūs gaunate už tai iš amžinybės išdo laisvę, pergalę, pažinimą.

S. Daukša.

The Telegram, Toronto

Buvęs Kanados Ministeris
Pirmininkas

JOHN DIFENEAKER

su savo šuneliu, pralaimėjęs
federalinius rinkimus

JUOKDARIAI

KAS GI ČIA DABAR DAROSI, DRAUGAI? ..

Antanas: Darosi velniava, draugas Rojau.

Rojus: Tai kaip gi jūs prileidiate prie velniavos?

Antanas: O kvaraba gi su paisys, kas gi ten didžiojoje mūsų sostinėje dedasi, kokią ten kas košę verda...

Rojus: Antanėli, tai kokie gi ten pas jus vada ir koks gi tu Maskvos atstovas, kad nežinai?

Antanas: O kaip gi sužino si, kaip tie ruskeliai tarp savęs pešasi.

Rojus: Sakai pešasi? Tai ir pas jus, kaip Vakaruose, kaip buržuazijoje?

Antanas: Nebūk gi toks durnas. Rojau. Pas mus gi niekad ramybės nėra — verda ir verda.

Rojus: Tai gal Nikitai reikėjo suteikti garbės daktaro laipsnį, kaip Bimbai? Gal tada nusiramintų...

Antanas: O Bimba nusiramino?

Rojus: Bimba, bijau, gali su mišti... Vis kartoja ir karto

ja: Tokios garbės nesu vertas, nesu vertas...

Antanas: Tai tikrai jis kvailas... Gavai ir spjauk jiems į barzdą... Antai, draugai Nikitai riesta... Ar tiktai ožys jo neišspirs iš sosto...

Rojus: Koks ožys?

Antanas: Nu gi Kozlov. O Kozlov. O koziol — tai gi ožys ir yra...

Rojus: Na tai jau dabar, — ožiui pasiduoti!

Antanas: Draugas Rojau, tu nežinai, ką reiškia ožys...

Rojus: Nu tugi ir gi neblogas ožys...

Antanas: Ką tu čia, ar gi aš tinku į ožius: nei ragų, nei barzdos...

Rojus: Dar gali užsiauginti...

Antanas: Kur tu čia pastumdelio vietoje būdamas užsiauginsi, jeigu pažiam Nikitai kerpa barzdą, o ko gero nūmaus ir ragus...

Rojus: Tai blogai... Gut bai!

Mandrapypkis.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LENKAI TURI DIDESNĘ TAUTINĘ LAISVĘ
NEGU LIETUVIAI

Tą patvirtino 1960 metais apsilankęs okupuotoje Lietuvoje komunistinės Lenkijos atstovas lenkas Michalski. Jis tą tvirtino vietoje gerai išnagrinėjus padėtį ir sąlygas palyginamas su turimomis lietuvių sąlygomis.

Ne ką kitą tvirtina ir š. m. deputato Antoni Federowicz Varšuvos „Argumenty“ pasirodžiusi žinutė apie dabartinę lenkų padėtį okupuotoje Lietuvoje. Vėliau tą viską su pasižadėjimu pakartojo visa išeivijos lenkų spauda.

Jis rašo: nors po karo ne mažas kiekis lenkų iš Lietuvos repatriavo į Lenkiją, bet dar daug pasiliko ir Lietuvoje, ypač Vilniaus rajone. Ir kaip parodo 1959 metų sausio mėn. 15 dienos statistinis surašymas, Lietuvoje dabar yra 230 tūkstančių gyventojų lenkų tautybės, t. y. 8,5%. Net šeši lenkai išrinkti LTSR aukščiausios tadybos deputatais, kaip antai: Ryszard Bender, Władysław Rynkun, Julia Sinkiewicz, Danuta Sinkiewicz, Antoni Federowicz ir Josef Le gawicz be to dar yra ir SSRR aukščiausios tarybos deputa

tas. Į miesto ir rajonų tarybas įeina 277 lenkai, o kaimų net 1,706 lenkai. Lietuvoje vi so dabar yra 300 lenkiškų mokyklų, iš ko kas trečia astuoniametė ar vidurinė. Mokykloms mokytojų kadruos paruošia Valstybinis Pedagoginis Institutas (Naujoje Vilnioje — lenkų J. K.) ir Pedagoginė mokykla (Trakuose irgi lenkų J. K.). Taip pat Lietuvos kinuose yra rodomi lenkiški filmai. 1962 m. buvo apie 60 lenkiškų filmų. Jau prieš 6 metus Vilniuje prie Respublikinės Amatų Mokyklos Kultūros namų yra įsikūrus lenkų dainų ir šokių ansamblis turįs dabar apie 100 narių ir labai išpopuliarėjęs su savo pasirodymais net Rygoje, Minske, Lydoje, Gardine ir kitur.

Šiai A. Federowicz žinia papildyti verta dar prisiminti iš pavasario lenkų spaudos pasigyrimą, kaip kad „Gwiazda Polarna“ 53 nr. rašė: Kaune prieš karą trečdalis gyventojų buvo lenkai. Lenkiškai galima susikalbėti laisvai restoranuose, viešbutyje, kirpykloje ir netgi pašte. Nuo kelių metų ten esą lenkų kalbos kursai,

kurie yra padarę didelę pažangą lenkų kalboje ir nemažai atsiektą kultūrinėje ir meninėje srityje, ypatingai šiais metais į tai atkreiptas dėmesys, labiau suaktyvinti ir pajungti didelis kiekis jaunimo, kuris šiemet galėjo pasirodyti platesniu mas tu.

Taigi, atsirado reikalas ir Kaune padidinti lenkų kalbos kursus, suaktyvinti ir net prie to jaunimas prijungti, tačiau iš tisi letuviškai plitai, kaip Brėslaujos, Svyrių, Vilniaus, Gardino, Ašmenos ir Lydos apskrinių prijungti prie taip vadinamos Baltgudiškos respublikos neturi nė vienos lietuviškos mokyklos, nei jokių lietuviškų kursų ir prievarta jiems brukama svetima kalba. Kad ir pačioje okupuotoje Lietuvoje lietuviams persikėlus į lenkiškos mokyklos rajoną gyventi, lietuviai vaikai turi lankyti lenkišką mokyklą.

Žinoma, lenkai tą viską išnaudoja savo imperialistinei užmačiai ir, kaip jau pavyzdžiai parodė, ir dabar rodo, nežūrint, ar jie būtų raudoni ar balti prieš lietuvius yra vienodai ir vienodai nusistatę. Gan gerai, esą, lietuviai lenkų pamokinti karo pradžioje, ypač labai yra nukentėję Vilniaus krašto lietuviai, panašiai jie elgiasi ir dabar, prisitaisę komunistine priedanga sten gias kiekvieną sąmoningą lietuvių įskųsti ar kaip kitaip pakenkti, o nauda, abiem geriam vieno tiklo draugams.

Viens toks nukentėjęs ir po 10 metų grįžęs iš Sibiro tremties laiške rašo. Grįžau į savo gimtąją žemelę ir ji nors sa va išvazdą suspėjo pakeisti, bet lietuviui vienodai brangus gimtinis kampelis. Nesistebėk, kad aš apie save ir savus pažįstamus taip mažai rašau, nes jų daugumas yra išmirę, o liku sieji ankstyvesnėje draugai yra kitoki ir neturi nieko bendra su manimi. Jaunimas irgi jau nebe tas, ta ne mūsų jau noji karta, kad mes augom ir bernavom. Tada skambėjo dainos, vakarėliai, išvykos. O šandien jaunimas nemoka nė vienos tinkamos dainelės. Bendrai kaimas apmiręs. Miestelis per karą stipriai nukentėjęs, dabar pamažu atstatomas. Vietoje sudugusių išdygsta retkarčiais mūriniai namai. Vietos lenkai vienas kitas yra išemigravę į Lenkiją, bet jų vieton dešimtimis masekolių privažiavo.

Miestelyje, kur anksčiau su žvake nesurasi rusų, šiandien reikalingas viens iš didžiųjų pastatų rusų mokyklai, tai galite suprasti, kiek tų naujų gyventojų privažiavo kurti „nau

jai Lietuvai“. Kokią jie Lietuvą kuria, visiems aišku. Ir žinoma, aiškus tikslas okupuoto gaivinti bei palaikyti lenkiškumas ir su entuziazmu auginti slaviškas tautines mažumas okupuotoje Lietuvoje. Aišku, jos greičiau ir lengviau galima bus palaikyti ir užlieti rusiškąja mase.

Kelias kitas, bet tikslas kaip buvusio baltojo rusų, taip ir esamo raudonojo okupanto, — kaip galima greičiau turėti „jedinąją Rossiją“.

J. Kovas.

IR RYGOJE YRA
NEMAŽAI LENKŲ.

Kažkoks Olgierd Budrewicz lenkų laikraštyje „Przekroj“ prisimena, kad Latvijos sostinėje astuoniosie bažnyčiose palei latviškai ir lietuviškai sakomų pamokslų yra sakomi ir lenkų kalboje. Be to visi knigai kalba lenkiškai (? — J. K.) Kad ir Rygos vyskupu yra astuoniasdešimt metų senelis lenkas Antoni Spręgowicz. Dabar okupuotoje Latvijoje priskaitoma 16 tūkstančių lenkų, nors prieš karą buvo 60 tūkstančių ir veikė 3 lenkų gimnazijos. Autorius ragina Lenkijos lenkus susirūpinti lietuvių lenkais ir palaikymui lenkiškos dvasios siųsti kuodu gausiai lenkiškų knygų ir stegtis atgaivinti lenkiškas mokyklas.

Ar ne reikėtų, pasekus šiuo pavyzdžiu ir lietuviams daugiau atkreipti dėmesį į savo kitur išsiklaidžiusius ir gal gyvenančius daug sunkesnėse sąlygose lietuvius, nes mums lietuviui turėtų būti daug brangesnis. Ar taip daroma? Greičiau, kad ne, nes pavyzdžiai skelbia atvirkščiai.

Besidairant lenkiškoje spaudoje suradau, kad JAV lenkai pasivadinę turi vienuolika vietovių savo sostinės vardu Warszawa, 3 vietas Krakow ir dvylika svetimos sostinės vardu Wilno. Žingeidu patirti kiek lietuvių turi Vilnių. Atrodo, kad nė vieno. Kam gi čia išeivijoje reik to sostinės vardas, gana jį jau lenkai populiarina, o ko gero dar už tai gali ką nors užpykdyti. Latviai ir neturėdami didesnės senesnės išeivijos ir tai jau turi Michigane Rygą, gi lietuviai tai dažnai sostinės vardą bijo prisiminti ir savo susibūrimuose, kartais būna net atvirkščiai — priešingų pasisakymų, kaip kad kaipie elgiasi Niagaros pusiasalyje. Toronto lietuviškų parapijų bažnyčioms turėjo būti vardai duoti nelietuviški, už tad lenkai surado reikalą lenkiškos parapijos bažnyčiai duoti lietuvių karaliačio šv. Kazimiero vardą. Taip jau Ja

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

KREPŠINIO IR TINKLINIO ŽAIDYNĖS
CLEVELANDE

Balandžio 20—21 dd. Clevelande įvyko Š. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio pirmenybės, sutraukusios beveik 300 sportininkų iš JAV ir Kanados. Deja, beveik tokiu pačiu skaičium atsiliejo ir sporto mėgėjai — žiūrovai, daugiausiai atsilankydami į sekma dienos iškilmingą atidarymą ir baiginius susitikimus, kurie tikrai buvo verti didesnio susidomėjimo: dramatiška ir graži kova mūsų geriausių penketų, nebuvo žemesnio lygio už kanadiečių ar amerikiečių mėgėjų komandas, juo labiau, kad tai žaidė savi, lietuviški klubai, lietuviškais vardais ant sportinių marškinėlių.

Atrodo, kad JAV lietuviai Čikagoje, Detroito, New Yorko ar Clevelande „išsigijo“ ne

dvygą patavrakę, kad lietuvis su lenku privalo ir trupinį pasidalinti.

J. Kovas.

Nukelta į 6-tą psl.

Maria Barrett ir Jean Cavall kalbasi apie menu, kai jiems tenka apie tai kalbėti per CBC radio priešpiečių metu.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

58.

Kavos kavinėje nebuvo. Bet ir arbatos sunku buvo prisipašyti. Ilgai laukę, pagliau susilaukė. Skanėstų nedavė. Teko gerti nuogą kaukazišką arbatą. Pakartotinai Barvainiams ir Adomėnienėi reikalingiant, padavėjas iš kažkur iškrastė liesų biskvitų, kietų, kaip kaulas.

— Kaip čia jūs tvarkotės, jeigu paprastų dalykų sunku jūsų kavinėje gauti? — teiravosi Barvainis ir jam nusmėlkę prisiminimas, kaip jis Klaipėdoje pas bufetininkę gaudavo gerą arbatos ir užkandėlių.

— Gal tamsta pirmą kartą Vilniuje, kad nežinai, jog tie laikai, kada visko būdavo, jau seniai praėjo?

— Na, vis dėlto, — bandė teisinti savo paklausimą Barvainis. — Tiesa, aš jau seniai iš Vilniaus, bet tada, prieš kelis metus, vis gi šis tas būdavo.

— Būdavo... Būdavo, bet viskas pamažu nyksta... Džiaukitės, kad dabar duonos daugiau yra ir pieno net į namus atveža.

— Tas, žinoma, gerai. Bet gi, kaip sakoma, „ne vie na duona žmogus sotus“.

— Man nėra laiko su jumis ginčytis... — tiesiai pasakė kelnis ir nuėjo.

Juo ilgiau Barvainiai kalbėjosi su Adomėnienė, juo ši inertiškai spartėjo. Ji beveik nedavė Barvainiams įterpti nei savo pastabų.

— Maža to, kad Putiną privertė perdirbti antrą ir trečią „Sukilėlių“ tomą — tęsė Adomėnienė, — Maskvos politikai nuėmė jau paruoštą „Sukilėlių“ operą! Negalima pasakyti, kaip skaudu. Kompozitorius Juzeliūnas „Sukilėliams“ parašė muziką. Opera buvo surepetuota ir staiga vis kas sugriauta. Nepasigailėta nei kompartijos kasdien linksniuojamosios liaudies turtlo, liaudies prakaito ir kraujo... Viskas išmesta į šiukšlyną!... Gėda mums, kad nemokame ginti sava, nemokame pasipriešinti okupacijai, išnaudojimui ir niekinimui!...

— Kolegė, ramiau ir tyliau!... — ramino Barvainis.

— Taigi, tai mes visi tokie... Bijome ir žodžio ištar ti... Už tai mus ir niekina, už tai su mumis ir nesiskaito...

— Kolegė, prašome nesikarsčiuoti... Mes irgi lietu viai, ne kokie pardsavėliai... Mums taip pat skauda, kaip ir jums... Ir mes nenorime tylėti... Praėjo jau okupaci nio šoko laikai... Ir mes atsigavome ir supratome būseną. Gal mes per daug buvome pritenkti staiga okupacinio smū gio. Nesusiorientavome iš karto, ir klaidų padarėme... Bet

tie laikai jau praėjo. Suprantame savo ir žmonišką ir tau tišką pareigą... Bet būsena, kaip žinote, labai sunki, ko va su ja dar sunkesnė...

Adomėnienė kiek apsiramino. Ji buvo paraudusi nuo su sijaudinimo, ir Barvainiui ji toika daugiau patiko, negu ra bi būdama, „Graži moteris“, — galvojo Barvainis.

— Neįtikinink manęs kolege... Melagiai ir veidmainiai bolševikai. Visas jų komunizmas — tikta okupacija! pri dengti, o tikrovė — grobti, grobti ir grobti!... Aš gi uni versitete išėjau komunizmo kursą ir pažinau jį.

— Kas gi tame nuostabaus, kolege?!... Visi imperialis tai ir kolonialistai ir melagiai, ir išnaudotojai, ir nachalai, — teigė Barvainis. — Ir suprantama, nes kas teisybe ir gerumu kam galėjo užkarti okupaciją? Tokių gi nebuvo ir nebus!...

— Bet gi koks nachališkumas taip akiplėšiškai meluo ti?... — vėl pradėjo karščiuotis Adomėnienė ir neatrinkinė jo žodžių, o žėrė tokius, kokie pasitaikė.

— Kolege, okupaciją ir okupantą, žinoma, sunku ver tinti švelnumu, bet ką tas duos? Greičiau mes patys dėl to nukentėsime. Mums reikia galvoti, ką ir kaip mes turime veikti, kad šią bėdą nusikratytume, kad ji mums būtų juo mažiausia kenksminga, mažiausiai pavojinga... Ar nema note, kad mums reiktų daugiau tylaus susiorientavimo, vidi nio susikaupimo ir veiksmo be žodžių, bet veiksmo?! — tartum iš Klaipėdos pamokų Barvainis dėstė Adomėnienėi.

— Gal tas pareina nuo temperamento... Aš negaliu ištverti nepasiskiusi... Pas mane, kaip sakoma, kas galvo je, tas ir kalboje.

— Greičiau tai yra moteriškumo, ne temperamento, pa sireiškimas, — kandžiai pasakė Barvainis.

— Kolega laikai moterį kitokios prigimties... — Taip yra ir iš tikrųjų... Tikta bolševikai moterį visiškai lygina vyrui, bet todėl, kad ją priverstų dirbti lygio mis su vyrų darbus, — teigė Barvainis.

— Vadinasi, susidaro problema, kurios mes šiandien ne išspręsimė... Bet mes nuklydome nuo temos.

— Aš to nepasakyčiau, — prieštaravo Barvainis. — Aš moteris ne tikta vertinu, kaip žmones bendrai, bet dar ir myliu... Visoki atveju jos man idomesnės už vyrus...

— Kolega čia vėl nuklydai į problemas keliančią sritį... — Ir Adomėnienė šelmiškai pažūrėjo ir į Barvainius. Jovė tartum atėjo prieš kelis metus Barvainio pastebėtas žavu mas, kuris ji tada buvo paviliojęs, ir Barvainis pagalvojo: „O vis dėlto vyras savo prigimtimi — poligamiškas“... Bet Adomėnienė nutraukė jo susimąstymą.

— Aš dabar galvoju, kad kolega pasakei didelę ir svar bią tiesą...

— Apie moteris?

— Ne. Bet apie mokėjimą tyliai pirstintis, kad nejma

nomas atviras pasipriešinimas. Tas mane sudomino. Aš nors ir išėjau marksizmo kursą, nebuvau pagalvojusi, kad pasiprie šinimo blogiui, yra ne vienas atvirasis ir triukšmingasis bū das. Tikrai daug būtų įspūdingiau ir stipriau, jeigu sugebė tume pasipriešinti tyliai, bet masiškai. Tai būtų rimtas pasi priešinimas, kurio pasekmės būtų milžiniškos. Bet... tam reikia aukšto susipratimo.

— O ar kolegė nepagalvojai, kas lietuvių kaimo motiną mokino carinės okupacijos laikais tyliai prie ratelio pasio dinus vaiką mokyti lietuviškai skaityti, atseit — Petro Rim šos pavaizduotoje vargo mokykloje? Tai juk buvo tyklus pa sipriešinimas okupacijai ir nutautilio užmačioms...

— Teisybė... Bet tai buvo paprasto ir net primityvaus žmogaus darbas... Gal instinktyvus, nesąmoningas...

— Bet tai buvo tikras pasipriešinimas! Tai buvo pasi priešinimas, kuris kilo iš motinos lietuviškos dvasios gelmių, nė kieno neįtaigojamas... Ir lietuvi motina atlaikė lietuviybę prieš ginkluotus žandarus, uriadnikus, žemsgarius ir visą ru sų galybę... Tai buvo kova, tai buvo pergalė!!!

— Tai yra nuostabi tiesa, kurios išmokslinti žmonės nesupranta... — įsiterpė Adomėnienė.

— Ne, kolege, — supranta, bet savo kailį ganydami, išduoda tą tiesą... šventą tiesą!

— Kažin? Ar tai tikra?

— Jeigu kolegė galėtų pasižiūrėti kaime, tą pat ir da bar galėtų matyti... Kas gi daugiausia okupacijai priešinasi, jeigu ne kaimo žmonės, jeigu ne liaudis? Minkštakūniai ne kaimo žmonės. Ne jie garbina okupaciją. Kodėl gi okupan tas bando steigti vaikų bendrabučius ir panašiai, jeigu ne ati rauti vaikus iš šeimų ir jiems iš pat mažens plauti smege nis?...

— Jūs manote, kad tai daroma komunizmo naudai?

— Kokio komunizmo? Ar gi Rusijoje yra komuniz mas ar socializmas? Taigi žiauriausis valstybinis kapitaliz mas, kuris žmogų absoliutiškai pavėgė, padarė visišką be teisiu, tiesiog — daiktu, su kuriuo diktatūra elgiasi taip, kaip jai reikia, kad galėtų išlaikyti tiklos viešpatavimą. Komu nizmas, kaip aš jį suprantu, kolege, yra idėja, ar kam ji pa tinka ar nepatinka, o ką gi sovietinė diktatūra turi bendra su komunizmu? Sovietinė diktatūra, kurią melagingai komu nizmo vardu pridengia klia šatrapų, yra gi, ir jūs tą gerai žinote, yra absoliutus melas, kurį vienaip reikė Stalinis ir kiek kitaip dabar Chruščiovas. Kas pagaliau bendra turi Lie tuvos okupacija su komunizmu? Ar gi komunizmo formuo tojai numatė okupaciją, kolonizaciją? Tai gi žiaurių, dreban čių už savo kailį, šatrapų padarinys.

— Aš sutinku, — atsiliepė Adomėnienė. — Man įdomu buvo išgirsti jūsų nuomonę. Juk dabar su retu žmogum ga li taip pasikalbėti. O juk minčių pasikeitime išryškėja tiesa.

Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dail. A. Tamošaitienės menas

DARBŲ PARODA

RASO M. JONYNIENĖ

ROMUALDAS JUKNEVIČIUS
aktorius ir režisierius

Okupantinė Lietuvos spauda nepasako, kokiomis sąlygomis ir dėl ko jis mirė. Galima tikėtis spėlioti: gal okupacijos iškankintas ir palaužtas, o gal okupanto ar kaip kitaip išimtas iš gyvųjų tarpo, kaip savometu didysis rusų režisierius Mejercholdas (Stalino nuolabumas), kurio asistentu Juknevičius buvo statant „Pikų damą“ Leningrade. Tas faktas, kad žymusis režisierius iš visų savo mokinių pasirinko asistentu R. Juknevičių, daug ką pasako.

Juknevičius buvo tikrai neeilinis ir aktorius ir režisierius. Apie jį mažai pasakyti — gal bus. Juknevičius buvo didelis talentas. Jo vaidinti vaidmens įgūdavo nepaprastą vaizdinį gumą; jo statyti veikalai turėjo savaimingą veidą, nepaprastą išpūdingumą ir išsėskojimą. Ir vienu ir kitu atveju jis peržengdavo normalumo normas ir iškildavo virš jų ir to kias aukštumas, kurios buvo nepakartojamos. Ir menkus veikalus, kaip kad atrodė, kiems statant, „Pūkio piniagai“, jo vaidyboje įgūdavo visiškai naują vaizdą ir įgūdavo naują reikšmę.

Kino pastatymai turi nepalyginamą galimybę, lyginant su dramos pastatymais, bet Juknevičius labai sėkmingai galėjo konkuruoti ir su kino pastatymais — efektingumo bei vaizdingumo prasme, kaip tas įvyko statant Billingerio „Gigantą“ po kino „Aukšinio“ miesto. Toli nešė jo fantazija, kaip ir jo mokytojo — Mejercholdo, kurį nukankino „tėvelis“ Stalinas.

R. Juknevičius buvo gimęs 1906 m. Petrapily, kur lankė Šv. Kotrynos gimnaziją, bet aukštesnįjį mokslą baigė Kaune komercijos mokykloje. Jau ten jis pasižymėjo režisavimu. Dar nelankęs vaidybos studijos, su St. Pilka jis jau važinėjo po Ameriką ir vaidino.

Iki 1932 metų studijavo humanitarinius mokslus Kauno universitete, kur sukūrė studentų teatrą „Stedra“. 1929–1932 m. lankė A. Olekos — Žilinsko teatro studiją. Nuo 1930 m. pradėjo vaidinti Vals tybinėje dramoje. Po to buvo Jaunųjų teatre, kur pastatyta „Dėdės Tomo lūšnėlė“. Sruogos „Milžino paunksmė“.

1934–1936 m., gavęs Lietuvos valstybinę stipendiją, giliną aktorius ir režisieriaus studijas pas Mejercholdą. Rušijoje, kur buvo pasirinktas asistentu. Mejercholdo „Pikų damos“ pastatymas Leningrade sukėlė didelį triukšmą, kaip savo metu jo pastatyti nušizudžiusio dėl Stalino persekiojimų ir prievartavimų Majakovskio veikalai „Blusa“ ir „Pirtis“, kuriuose piktai buvo išjuoktas Stalino komunizmas. Sugrįžęs į Lietuvą, Juknevičius davė visą eilę puikių pastatymų, kaip Hauptmano „Prieš saulėlydį“, Inčios „Vincą Kudirką“ (okupanto uždraustą), Ivanovo „Šarvuočių“, Kleisto „Sukultą šotį“, Ibseno „Norą“, Billingerio „Gigantą“ ir kt. Kaip aktorius, niekas, kas jį matė, ne užmirš jo Pūkio, Jogailos, Žmogaus po tiltu ir kt.

Gaila, kad per anksti Juknevičius mirė. Perėjęs okupacijos kryžiaus kelius: išprievartautas būti išdavikiškojo „seimo“ deputatu, daryti „iš pažintis bei atgailavimus“, būti valkiojamu „ištrėmimo“, važinėti „savo noru“ ir rytinį Berlyną, kur turėjo prikalbėti dukterį grįžti Lietuvon ir tt.

Šitokie sunkūs išgyvenimai žmogui, kuris neapkentė prievartavimo, neapkentė okupacijos. Dabar jau galima pasakyti, kad R. Juknevičius buvo pasiruošęs su pabėgėlių banga pasitraukti į Vakarų, ir jau buvo atvykęs į Vokietiją, tačiau buvo suviliotas, „užbovytas“ ir nelaukiant greit apsuptas rusų, — ir taip turėjo pasilikti. Matyti, jo sveikata palaužė okupacija ir prievartavimai.

VILNIUJE MIRĖ
PROF. SEZEMANAS

Kovo 30 d. Vilniuje staiga mirė Vilniaus universiteto profesorius, filosofas, Vosilijus Sezemanas. Gimęs 1884 m. gegužės 30 d. Viipuri. Mokslus gilinęs visoje eilėje universitetų, 1923 m. buvo pakviestas Lietuvos universiteto humanitarinių mokslų fakulteto filosofijos katedros profesoriumi. Antrajame bolševikmetyje jis buvo kelis kartus ištremtas į Sibirą, iš kurio vėl grįžo į Vilnių. Balandžio 2 d. palaidotas Karių kapinėse Vilniuje.

● E. Mieželaitis gavo pylos už „abstraktiškumą“. Truikys „formalizmą“, A. Gudaitis už už „jieskojimus“, A. Žukauskas už poeziją, o T. Tilvytis — pats save išplakė už „dekadentiškumą“. Kompozitoriams instrumentine muzika...

● Per Vilniaus radiją, balandžio 1–6 d. vyko kamp. J. Juzeliūno kūrybos savaitė. Kasdieną buvo išpildyti muziko, gim. 1916 m., kūriniai. Muzikos mokslų kand. laipsnį jis gavo Leningrado konservatorijoje ilgiausiu jo kūriniiu laikiama jo sukurtoji II-jų simfonija, bet neminama opera „Su kilėliai“...

● Siemet Vilniaus universitete baigė 556 jauni specialistai.

● Stalino laikais sušaudyto, lietuviškilmės, gen. Vyt. Putnos 70-sias gimimo metines balandžio 12 d. paminėjo pavergtos Lietuvos spauda, radijas.

● Jokubonis Gediminas už Pirciupio paminklą „Motina“ apdovanotas Lenino premija.

O tu sėdėtum
Žiūrėdama į tuščią kovo van
denį, paukščių pilnom akim,

RASŲTOJAS
KAZYS INČIŪRA,

kaip matyti iš atvaizdų spaudoje, labai sunykęs, pasenęs ir prazilęs. Jis esąs parašęs „Prie Kauno marių“ ir poemą „Mūšis prie Nemuno“. Da bar baigė rašyti istorinę dramą „Žemaitė“, kurią statys Kauno dramos teatras. Dramoje vaizduojama rašytoja Žemaitė, Gabrielė Petkevičiūtė - Bitė, Povilas Višinskis, Stasys Matulaitis ir kt. Žemaitės laikininkai. K. Inčūra esąs parašęs ir pasaką „Gulbės giesmė“.

MATEMATIKAS
JONAS KUBILIUS

Garsėjantis lietuvių matematikas Jonas Kubilius, parašęs veikalą „Tikimybiniai metodai skaičių teorijoje“, dabar išrinktas Lietuvos Mokslų Akademijos nariu, aukštųjų mokslų baigė dar prieš Lietuvos okupaciją. Susidomėjęs matematika, jis gilinosi į tikimybių teoriją ir parašė jau suminėta veikalą, kurį į anglų kalbą verčia Michigano universiteto prof. V. Leveck.

Klausydami nepalaidotos žolės kartaus šuravimo,
Ir vėl išgirstum mirusį ryšį su žeme.
„Pavasario giesmė“ — A. Nyka-Niliūnas.

Kas yra poezija, muzika, tapyba, jei neprasiveržias žmogaus geismas išlikti amžinybei. Viena ir kita forma išsėrgėti žymę, kad jo kvėpuota, gėrė tasi, sielvarauta, gyventa... Kaip suprasti (ir ar būtina suprasti?) tapybą, poeziją, muziką, kad pajustumėm jų poveikį. Ar būtina žinoti daug cheminių sudėčių, kad pažintumėm spalvų harmoniją? Ar būtina atpažinti objektus, kad kūrinyse veikty mūsų psichiką ir pašmonės laisvę?

Žinoma — ne! Kiekvienas tapybinis kūrinys yra tarsi kūrejo tiesiama ranka išvesti mus iš pablukusių formų, sąvokų, įvaizdžių priemonės ir naujus papievius. Žiūrovui valią jį priimti ar atstumti. Nuo jo noro išklysti klajonėn priklausys kiek jis perpras dailininko nerimą, lūkesčius, svajas bei deginą. Tik viena aišku — jis praturtins save. Užmiršdamas savąjį vienišumą, „itiks savo paties buvimu“.

Tokion klajonėn kviečia mus šiandien dailininkė A. Tamošaitienė.

A. TAMOŠAITIENĖ

ŽYDRIOSIOS UOLOS.

SCENA 25

Tėvas ir duktė.

VIDA: Hi, dady.

TĖVAS: Na, na, na... kur gi taip greitai.

Ar jau miego užsiorėjai... palauk, sėsk.

TĖVAS: Laiko labai daug, rytoj sekmadienis, tai yra šiandien, nei man darbas, nei tau mokykla. Kaip tu manai?.. Juk išsi miegosime, ar ne?..

VIDA: I cant nothing, nothing to do. I cant no places to go, I cant stand it any longer.

TĖVAS: Tikrai ne angliškai, young lady, ar vis dar sapnuoji, kad su boyfriendu esi? Čia jau namai, ne gimnazija. Kažin ar negalėtum pasakyti, kiek dabar laiko?

VIDA: Well... dešimt po pirmos.

TĖVAS: Tai kada sakei sugrįši eidama iš šokius? Pameni dar, ar jau viskas išgaravo?

VIDA: (Verkdama). Aš niekur negaliu išeiti, nieko negaliu padaryti. Pavėluok porą minučių, jau visas namas nemiega — laukia.

TĖVAS: Aišku, kad laukia... Visuomet tėvams rūpi, kur vaikai eina, ką veikia ir kada grįš. Kitaip ir negali būti, nes kitaip fabrikai sustotų, mokyklos užsidarytų...

VIDA: Why, kodėl, ką bendro turi mano pavėlavimas su fabrikais?

TĖVAS: Shut up, kai aš kalbu. Klausyk, su žinosi, why. Aš jau senas, bet visuomet tu riu būti laiku fabrike, negaliu nė minutės pavėluoti, o jeigu kas pavėluoja, bėsim tuos jau klausia — kodėl? Kas būtų, jeigu vie nas ateitų į mokyklą 10-tą valandą, antras — 11-tą valandą? Kas pasidarytų, koks moks las būtų. Šito dar nesupranti.

VIDA: I know...

VEDA DR. GUMBAS

NEBUVO REIKALO

— Maryte, ar tu davei raudonom žuvelėm svygaus vandens?

— Ne, mamytė, nes jos dar buvo neišgėrusios to, kurio turėjo.

LAIPSANIAI

Vyras, kuris turi dvi žmonas — Bigamija.

Vyras, kuris turi daug žmonių — Poligamija.

Vyras, kuris turi vieną žmoną — Monogamija.

PROTAUJANTIS

Jonas: Žinai, brangioji, vakar naktį sapnavau, kad aš tau pasipiršau.

Idomu, ką tas galėtų reikšti?

Marytė: Tai reiškia, kad tu turi daugiau proto miegodamas, negu pabudęs.

mošaitienė.

Nedėkingas mokyklinis laikotarpis, reikalaujantis iš dailininko ilgų pratybių, kol prasi kala savitas braižas, asmeninis stilius, atrodo, A. Tamošaitienė baigėsi su pirmąja akvarėliu bei guašų serija. Staigia už Nukelta į 5-tą psl.

PATARLIŲ POEMA

Nėra namų be dūmų.
Nėra miško be krūmų.

Kaip pasiklosi, taip išsimiegos.

Aklų arklių netoli josi.

Pagal Jurgį ir kepurę.

Girios paukštis į girią žiūri.

Du pešas, trečias naudojas.

Už durną galvą atsako kojos.

Nuo vilko bėgo ant meškos užbėgo.

Nors viena akis, bet nori miego.

Tušti puodai garsiai skamba.

Šuns balsas neina į dangų.

Atitiko kirvis kotą.

Blogas meistras peikia vars totą.

Piktas šuva gerai namus gina.

Senas jautis vagos negadina.

Nauja šluota gerai šluoja.

Numynė žvirblis pelėdai koją.

Nemoki plaukt, nebrisk į upę.

Alkanam tik duona rūpi.

Su juo prasidėk — pupų rėtį pasidėk.

Duodamas imk, mušamas bėk.

Nemesk kelio dėl takelio.

Katė glostoma kuprą kelia.

Ir akla višta suranda grūdą.

Bendra kumelė visuomet kūda.

Ylos maiše nepaslėpsi.

Alkūne akies nepasieksi.

Devyni amatai, dešimtas badas.

M. C.

NEBUS VARGO

Ji: Mano tėvelis buvo labai patenkintas, kai sužinojo, kad jūs poetas.

Jis: Labai malonu, jam tur būt labai patinka poezija?

Ji: Visiškai ne, bet pereitas mano draugas, kurį jis bandė lauk išmesti, pasirodė buvęs boksinkinuku.

IR TAI IDOMU

Jinai buvo labai turtinga, o tuo tarpu jisai nieko neturėjo. Jisai patiko jai, bet tai buvo viskas. Vieną vakarą jisai ypa tingai buvo meilus ir ėmė šne kėti:

— Tu labai turtinga.

— Taip. Aš turiu milijoną ir du šimtus tūkstančių.

— Aš esu labai neturtin gas.

— Taip, žinau.

— Ar tu tekėtum už manęs?

— Ne.

— Aš taip ir maniau.

— Tai ko tuomet klausei?

— Norėjau sužinoti, koks jausmas yra prarasti milijoną ir du šimtus tūkstančių.

M. ŠALČIONAS

Rieda gyvenimo ratai

9.

SCENA 23

Kurmis ir Kurmienė

KURMIENĖ: Karklienė tikrai tinkla mezga, tam bus sunku išsisukti. Moteris ne sena, kalbi. Pamatyti, kai prisikalbės Antaną.

KURMIS: Gerai padarytų stuobris, nors prieš mirtį pagyventų, o taip paims viską trust company. Karklienė gali ne tik vestuves, bet ir krikštynas iškelti. Reikės pakombi nuoti.

KURMIENĖ: Tik jau neprasidėk, Karklienė su Antanu pati susidros, daug geriau be tavęs. Neklausyk, ką ji sako, gal jau rei kalas seniai sutvarkytas, jeigu ji taip kalba. Gana jau Kuraičius apvedei, dabar skiriasi ir vėl sueina; mušas per dienų dienas. Pats sakai, kad Kuraitis nė „hello“ sutikęs nebesako, tai vis tavo piršlybos. Kas nori vestis ir be tavęs apsisves.

KURMIS: Dičkis Antanas, tai ne Kuraitis. Jau prieš vestuves mažiau koks bus Kuraičių gyvenimas, bet kas man rūpi. Norėjo, apsisvedė. Be to, reikia žmonėms padėti, ludininku pabūti, žmogus be žmogaus apsieiti negali.

KURMIENĖ: Bet kam tau visada, gauni ko kį atpildą, dar savo vieną kitą dolerį išlei di, benzina išvažinėji, o jeigu aš ko pa prašau sau ar vaikams „Pinigų nėra, mor gyčiai, bylai nemokėti“. Jeigu kas žodį

šnipšt, nieko negaila, nei pinigų, nei mašinos ir nepavargęs.

KURMIS: Kas viską vaikams nuperka, kurgi visi pinigai išeina, kad ne vaikams ir ne tau. Aš sau nieko neperku. Jei kartais išvažiuoju pamedžioti ar pas draugus, aš pinigų neišmetau. Dėl nuovargio, tai tau mažiau siai rūpi. Niekas manęs taip nevargina, kaip tavo kalbos. Ant tavo galvos viso pasaulio bėdos, tu viena amžinai pavargusi prie kavos puodelio su Karkliene. Geriau eitum gulti neburbėjus, o aš palauksiu, kada tavo duktė pareis, jau greitai bus pirmavanda.

KURMIENĖ: Aš jau aiškiai matau, kad šian dienį ji mano. Negi pirmas kartas, kas į highschool išleido, ar ne tu? Kas balinę suknelę nupirko, sakysi, kad aš. Juk kaip pinigai, namai ir vaikai, viskas tavo. Kam dabar čia kalbi, vistiek mano patarimų ne klausai. Daryk kaip nori, man jau laikas gulti ir taip vėlu. (Išeina).

SCENA 24

Kurmis.

KURMIS: Suprask, kad nori, žmoną ir vaikus. Dvi savaites abi zirzė dėl tų šokių. Nieko nesakiau, tegul sau manau, lai nusi perka suknelę, lai eina; reikia jaunam išbėgti, pasišokti, pasilinksinti. Dabar aš kaltau, tu girdi nupirka suknelę, išleidi iš šokius. Va jau po pirmos, o vis dar nėra. Per griežtas, girdi, neduodi vaikams laisvės. Duok vaikams laisvę — ant sprando jos, iš namų išvarys. Daugiau taip nebus. Nuo šios dienos tvarka turi būti, kitaip tam galo nebus. (Ibėga Vida ir vėl nori išeiti pro kitas duris).

MOKSLAS IR TECHNIKA

ORGANŲ PERSODINIMAS

Bandymai persodinti organus tęsiami. Maskviečio gydytojo V. Demichovo vadovaujamoje laboratorijoje pasiekta naujų laimėjimų. Jeigu anksčiau šūnys su persodintomis širdimis teisingai gyveno vos keletas valandų arba dienų, tai šiuo kuriam dabar buvo padaryta operacija, gyveno jau dabar daugiau kaip 4 mėnesius. Jis jautėsi puikiai, buvo žvalus. Tai didelis mokslinių tyrimų pasiekimas, persodinant organus.

Podarytas dar vienas žingsnis, pereinant nuo operacijų su gyvuliais, prie operacijų su žmonėmis.

Pastaruoju metu chirurgas atgaivindavo širdis bei plaučius žmonių, žuvusių avarijoje. Jis mano, kad tokie organai gali pavaduoti gremėzdžių širdis ir netobulus mechaninius „protezus“, kurie šiuo metu naudojami kai kuriose šalyse.

Atgaivintas širdis ir plaučius, Demichovo pasiūlymu, galima įdėti į permatomą plastikinę makštį ir į juos prijungti prie kojos stambių kraujotakos indų. Toks „gyvasis prietaisas“ veiks ne valandas, o dienas, savaites, mėnesius. Po operacijos jis prisiima dalį krūvio, tuo palengvindamas ligoninio širdies darbą. Demichovas mano, kad reikia tik parinkti organus pagal kraujotaką. Jeigu atgaivinti organai dirbs normaliai, juos galima bus persodinti į krūtinės ląstą ir žmonėms. Apie tokią galimybę aiškiai byloja dviširdis šuo, kuriam antra širdis tapo įmontuota chirurgu.

BRITŲ KOLUMBIJOS UNIVERSITETO VASAROS MENO MOKYKLĄ

Britų Kolumbijos universitetas Vankuveryje pranešė apie vasaros meno mokyklą 26-ą kartą. Kai kurie kursai pasiūlo ir mokslo laipsnius, kurių tik pasitobulinimo. Mokykla pradeda veikti pradžioje birželio mėn. ir dirbs iki rugpjūčio mėn. 17 d. Ties kuriose lankysis, gaus pilną apmokymą įvairiose srityse, kaip tai lieteratūra, muzika, dailė, skulptūra ir prekės menuose.

● Lietuvos Mokslo Akademijos nariai šalia tikro mokslo ninko matematiko Jono Kubiliaus išrinktas ir bačkinis propagandininkas V. Niunka. Į ką gi po to pavirsta Akademija?

FIZIOLOGIJA IR TELEVIZIJA

Irkutsko televizoriai buvo labai nustebinti: jų televizorių ekranuose apsidė tūrinis vaizdas! Išgaubtas kubas, kūgis, cilindras sukosi ekrano gilumoje. Nespėjo žiūrovai atskirti kuošėti, kai jų aparatai pradėjo priiminėti spalvotą laidą. Vietoj įprasto žalsvai mėlynos stačiakampio ekranuose ėmė kaitaliotis raudona, ruda, geltona tamsiai violetinė spalvos.

Šios nepaprastos laidos autorius — Irkutsko universiteto doc. L. Mogilevas. Tirdamas regėjimo fiziologiją, jis priėjo išvadą, kad žmogaus akis turi didelių rezervų neišnaudojamus technikoje. Tam tikromis sąlygomis galima matyti tūrį bei spalvą ten, kur jų visiškai nėra. Visi nepaprastos laidos efektai buvo tiksliai apskaičiuoti, pagrįsti brėžiniais, padarytais juodu tušu baltame popieriuje.

Baigiamąją laidą moksline patikrinimo atrastą principą kartu su tūkstančiais televizorių.

PIENO TIEKIMO VAMZDYNAS

Pastaruoju metu Šveicarijos Alpėse pradėta tiekti pieną plastikiniais vamzdynais — pienotiekiais.

Kur tai yra galima, pieno tiekis paklotas po žeme, tačiau atskirais atvejais pieno tiekis kartu su telefonu kabe liais nutiestas virš žemės, prikabint jį prie ilgo plieninio lyno. Ten, kur reikia pereiti per kalną arba upelį, pieno tiekimo vamzdis yra sudėti į plieninius vamzdžius. Pienotiekio polivinilinių vamzdžių skersmuo yra 11—19 mm.

Šitaip bet kuriuo oru pienas greit patenka išvairių ganyklų į apačioje esančias vietas ir būna labai gerai išsilaikęs. Toks pieno tiekimo būdas įgalina kartu išspręsti darbo jėgos trūkumo problemą, kuri ypač pasireiškia kalnų ganyklose.

NAMAI IS POPIERIAUS

Šveicarijoje ir JAV statomi namai, kurių gridys, sienos ir stogai gaminami iš sukljuotų specialaus kartono lakštų. Kartonas yra impregnuotas, jis visiškai nepraleidžia vandens, nedega, atsparus klimatiniams poveikiams. Be to, jis yra lengvas ir patogus transportuoti bei montuoti. Šveicarijoje gaminamo kartono patvarumas

KULTŪRINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

L. A. MENININKŲ KLUBAS,

susitaręs su Čiurlionio galerijos direktoria, 1863 m. sukili mo šimtmečio proga skelbia 1941-50 m. lietuvių tautos sukilimui ir partizanų kovoms pavaizduoti dailininkų darbų ta tema konkursą.

1. Konkurse gali dalyvauti visi laisvame pasaulyje gyvenantys dailininkai — tapytojai, grafikai, skulptoriai, keramikai, dekoratoriai ir architektai.

2. Už geriausią meno kūrinių skiriamą 1000 dolerių premiją, antroji premija 500 dol. ir trečioji — 250 dol.

3. Premijuoti kūrinių palieka Čiurlionio galerijos nuosavybė.

4. Čiurlionio galerijos direktoria sudaro Jury Komisiją, kurią įeina trys dailininkai ir du kviesti visuomenės atstovai.

5. Tapybos darbai neturi būti didesni kaip 72 coliai pločio, skulptūros ir kitų technikų — neaukštesni kaip 72 coliai. Sunkiai pergabunami darbai pristatomi pačių autorių priemonėmis. Nepremijuoti darbai bus grąžinti autoriams Čiurlionio galerijos lėšomis.

6. Visi atsijusieji darbai, vaizduoją 1941 m. sukilimą ir partizanų kovų epizodus, bus išstatyti tam tikslui organizuojamoje parodoje, kuri bus J. Centre — Čiurlionio Galerijoje.

7. Visi kūrinių turi būti pristatyti Čiurlionio Galerijai iki š. m. gruodžio 4 d. imtinai.

L. A. Menininkų Klubas V-ba Čiurlionio Galerijos Direkcija.

SOLISTES ALDONOS STEMPUŽIENES

koncertas Čikagoje įvyks spalio 26 dieną Jaunimo Centre. Solistė Aldona Stempužienė Čikagiešiams yra gerai pažįstama iš eilės pasirolymų Lietuvių operoje ir gastrolių su Čiurlionio orkestrais, bet spalio mėnesio koncertas tačiau bus pirmasis jos vienos pasirodymas Čikagoje. Koncertą ruošia Santaros - Šviesos Federacija.

ir izoliacinės savybės yra tokios geros, jog ji pradėta naudoti statyboje Alpėse, 2 km aukštyje viršum jūros lygio.

NE JEVTUŠENKO LIGONIS, BET SOVIETIJA

Sovietų jaunosios kartos poetui E. Jevtušenkai atsisakius vykti su paskaitomis į JAV (jį buvo pakvietęs Stanford universitetas Kalifornijoje), nes trukdanti pablogėjusi sveikata, bal. 17 d. dėl to kandžiai reagavo „N. Y. Herald Tribune“. Jo žodžiais, ne poetas esąs susirgęs, bet pati Sovietų Sąjunga virtusi ligoniu, ypač, kai neseniai jis lankėsi Fed. Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitur. Pasak dienraščio, toji „liga“ tai — baisi tragedija visai Sovietų Sąjungai ir ji sudaro didelį pavojų likusiai pasaulio daliai. Visas triukšmas dėl poeto kilo kovo mėn. partijos sukvietame pasitarime, jį puolus Chruščiovui su Iljiovu, o vėliau keturiems rašytojams jį siūlius pašalinti iš rašytojų sąjungos. E.

APIE PROF. P. DOVYDAI TĮ ABN BIULETENYJE

Antibolsėvikinio Tautų bloko biuletenis „ABN Correspondence“ (sausio - vasario) viršely atspausdino prof. P. Dovydaičio atvaizdą ir vedamuoju įdėjo straipsnį „Prof. P. Dovydaitis — Maskvos agentų nukankintas“. Biuletens adresas: 8 München 8, Zepelinstr. 67 W. Germany.

JUOKO MENAS

Apklašinėjamas reporterio Roman Olynik, CBC Informacijos tarnybos (vienas iš Canadian Scene redaktorių) Frank Low, kasdien rašantis Montreal Star, pasakė apgailestaujęs dėl Kanados laikraščių menko humoro. „Aš esu isitikinęs, kad daugelis žmonių jaučia humoro stoką ir ne tik mūsų dienarščiuose, bet ir bendrai mūsų gyvenime. Atrodo, kad jie jaučia mūsų dienų šurkštumą, ir kad mes esame visą laiką per daug rimti. Jei aš galėčiau turėti laikraštįje kampaile, kur žmonės galėtų sustoti ir nusijuokti, manau, kad tai būtų verta dėmesio“.

Bendrai giriant Kanados laikraščių turinį, kolonistas Law sako, kad jis galvoja, jog Kanada yra turtingesnė šian dien raštais negu kitados. Jis sako: „bet tai liečia jaunus žmones, kurie šalina nuo visuo menės humorą, ir tauta nesi juokias. Galbūt tai ir yra pasaulio veidas, kuriame jis auga“.

DAILININKĖS ANASTAZIJOS TAMOŠAITIENĖS

Atkelta iš 4-ro psl.

uolanka įžengė į lietuviško dailės kelią. Vikrai perėjo kūrybinius tarpsnius nuo pritaikomosios dailės, eskizmo, dekoratyvinio plokštumo ir vidine ugnim alsuojančius abstraktus. Dramatiška abstrakto įtampa, spalvų žaislingumu atkūrė jį, kas buvo pavadinama „nesibaigiančia gamtos procesija“.

Žemė ir tas begaliniai glaudus ryšys su ja, yra nesibaigiantis dailininkės kūrybos šaltinis. Sunku būtų užginčyti A. Tamošaitienės lyriškumą, jos jautrumą gamtai, žemės traukai. Šarmoti rytai, stingstą pazarai gyvybe alsuoją žemės iščiai kalba savita, giliai išsąusta kalba. Ir nebūtinai gamtos! Tolygų įkvėpimą dailininkė prisipažįsta randanti

MIRĖ ŽYMUŠ ESTŲ POLITIKAS TREMTYJE — A. REI

Stockholme kovo 30 d. mirė 77 m. amžiaus estų politikas, buv. Nepriklausomos Estijos prezidentas ir min. pirm. August Rei.

Baigęs teisės mokslus Dorpate, A. Rei 1905 m. revoliucijos metu pasižymėjo kaip veiklus estų tautinio sąjūdžio narys ir buvo caro žandarų suimtas. A. Rei daug pasidarė bavo kuriant nepriklausomą Estijos valstybę. 1919 m. buvo Estijos steigiamojo seimo pirm.

Po to visą laiką ėjo atsakingas valstybės pareigas. 1938-40 m. buvo Estijos įgaliojamas min. Maskvoje, kur jam teko vesti darybas su Stalinu ir Molotovu, rusams besirengiant okupuoti Pabaltijo valstybes. Paskutiniu momentu jam pavyko drauge su žmona iš Maskvos per Pabaltiją pabėgti į Stockholmą, kur visą laiką nuo 1940 m. gyveno ir veikė kovoją už estų tautos teises.

Kai vokiečių okupacijai bėgantis, 1944 m. rugsėjo mėn. tremtyje buvo sudaryta Estijos vyriausybė, A. Rei joje ėjo užs. r. min. pareigas. 1945 m. mirus valstybės prezidentui ir min. pirmininkui, pagal konstituciją perėmė valstybės galvos funkcijas.

Paskelbė eilę knygų, brošiūrų ir straipsnių įvairiomis kalbomis.

Su A. Rei mirtimi ne tik estų tauta neteko vieno žymiausio savo veteranų politikų, bet drauge ir kitos Pabaltijos tautos nustojo nuostaus ir atsidasviusio bičiulio.

Įvairūs DRAUDIMAI Vacy's Žizys

Istaigos VI 2-1427.
Namų 366 - 9094

...

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MACIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėmu) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmst.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją į Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

SUDBURY, ONTARIO

MOTINOS DIENAI

L. B. valdyba gegužės m. 11 d., šeštadienį, serbų salėje, 231 Bloor St., ruošia Motinos dienos minėjimą. Bus trumpa paskaita, meninė programą iš pildys „Tumo Vaidžanto“ šeštadieninės mokyklos mokiniai. Programai pasibaigus, šokiai. Veiks geras bufetas, geras orkestras. Vietos ir apylinės lietuviai kviečiami apsilankyti, tai pat pasikviesti savo draugus.

Minėjimo pradžia 7 val. v.

L. B. Valdybos š. m. balandžio m. 20 d. rengtas pobūvis pavyko gerai, tik buvo pasigęsta dar daugelio lietuvių, o ypatingai jaunimo. Todėl, į motinos dienos minėjimą, kvie

čiame visus, ypatingai jauni, kartu pagerbti motinas, ar jų prisiminimą, taip pat linksmai ir lietuviškoje nuotai koje praleisti laiką. Laukia me.

L. B. Valdyba.

MIRĖ GERAS LIETUVIŲ
DRAUGAS

Balandžio mėn. 20 d. naktį, staigiai širdies liga mirė Christ the King bažnyčios klebonas Msgr. Francis Prunty Devine. Buvo geras lietuvių draugas. Šioje bažnyčioje buvo įkurtos lietuvių pamaldos, kurias veda kun. Ant. Sabas. Ve lionis, visokiais būdais lietuvisus rėmė ir jiems padėjo.

VANCOUVER, B.C.

APYLIINKĖS VALDYBOS ŽINIOS

Kovo mėn. 24 d. visuotiam KLB Britų Kolumbijos apylinkės susirinkime išrinkta nauja apylinkės valdyba, kuri pasiskirstė pareigoms: pirm.— K. Vanagas, 232 E. 22 Av. N. Vancouver, sekr. J. Naujo kas, 630 10 St. New Westminster, parengimų vadovė Z. Vilenčikienė, 531 W. 11 Av., kas. P. A. Stalio, 2626 De Wdney Trunk Rd. Port Coquitlam, vicep. A. Baronienė, 3578 W. 33rd. Av.

Naujoji v-ba nuoširdžiai dėkoja senajai valdybai: p. Vi

leita, p. Vilenčikienė, p. Skrinkui, p. Gumbelvičiui už nuoširdų darbą ir sėkmingą veiklą mūsų kolonijoje.

Balandžio 27 d. rusų bažnyčios salėje buvo suorganizuotas šokių vakaras.

Gegužės mėn. 12 d. 5 val. p. p. rusų bažnyčios salėje įvyks Motinos dienos minėjimas. Mūsų jaunimas išpildys programą. Po minėjimo bendra kavutė.

Apylinkės Valdyba.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

RAŠYKIME TEISINGAI

Gyvenant laisvame krašte su laisva spauda, kiekvienas iš mūsų turi teisę ir gali parašyti į laikraščius, tačiau kai plunksnos mėgėjai pabando šį sportą tik vieną ar du kartus per kelis metus ir tik tam kad su kuo nors suvestų sąskaitas, tai yra nesektingas pavyzdys.

Balandžio m. 4 d. „Tėvis kės Žiburio“ (Nr. 14) vie no tokio korespondencija buvo taip pat suredaguota, kad perskaicius galima susidaryti išpūdį, jog Stasys Grigelaitis automobilio nelaimėje užmušė kanadietę moterį. Kam reikia skleistis šmeižiančius gandus ir klaidinti tautiečius, kurie skaito „Tėvis kės Žiburio“? Su sisiekimo nelaimė tikrai įvyko, moteris buvo užmušta, bet balandžio 5 d. įvykusioje teismo kvotoje (inquest) išaiškinta, o apie tai buvo ir vietiniame „Sault Star“ parašyta, kad kitas vairuotojas (J. Wilson) užklidęs nelaimingą moterį, o po to susidūrė su St. Grigelaičio automobiliu, už ką jis (J. Wilson) traukia mas teisman už pavojingą vairavimą. Tautietis St. Grigelaitis, jausdamasis nekaltas, net nepasiejęs advokato, o už liudijimą kvotoje buvo apmokėtas.

Dėl viršpaminėtoje korespondencijoje minimos „liberalų tvirtovės“, tai kaip galima taip vadinti tokią vietovę, kur rinkimuose į Ontario provinci

jos parlamentą keliolika metų iš eilės vis perrenkamas progkonservatorių partijos atstovas?

Kalbant apie dekinę gumą partijoms, tai kuris kitas Kanados ministras pirmininkas, jei ne John Diefenbaker pakartotinai kėlė Pabaltijo okupacijos ir sovietinio kolonializmo reikalą, o taip pat ne kas kitas atidarė Pabaltijo valstybių konsulatų Kanadoje.

LIETUVIŠKOS
PAVARDĖS

vietinėje spaudoje vietiniame angliškame dienaraštyje „Sault Star“ retkarčiais pamato me ir lietuviškų pavardžių. Štai, prieš porą savaitių buvo įdėta ant ledo šokančių jau naujų tautietis Danutės Girdzevičiūtės didelis paveikslas.

Tautiečių I. Girdzevičių šeima yra „N. L.“ skaitytojai, o jų gražiai nuaugusi dukrelė mokosi gimnazijoje, yra ne tik gabi ledo sportininkė, bet ir instruktore.

Prieš kelias savaites „Sault Star“ patalpino net 2 didelius tautiečio Jono Mockaus paveikslus kartu su jo medžio drožinėjimo dirbtuve ir darbais. Iš įdėto straipsnio matyti, kad tautietis Jonas Mockus dirba miške Copper Lake miško darbininku stovykloje prie Regan, Ont., kur pasižymėjęs kaip rekordinis darbininkas,

Šia antrašte D. L. K. Vytuto Klubas ir juo labiau metinis šerinkinų susirinkimas nuaidėjo per „Liaudies Balsą“, kuriam pasirašė D. A. slaptyvarde.

Pirmiausiai a p g a ilestauju, kad D. A. nedrįso ar gėdino si pasirašyti p a v ar d e aprašydamas vasario m. 17 d. šerinkinų susirinkimą ir minėdamas pavarde, jų tarpe ir mano. Bet dėl tokio gėdinimosi ir nenustėmimo, nes apsilenkta su tiesa, iš kraipant s-mo dviasį ir faktus.

Susirinkimas ir „Sūnų ir Dukterų“ Dr-ja.

D. A. savo rašinyje sako: „kad klubas stengėsi ir stengiasi sugyventi su visais lietuvišiais... todėl jam buvo ir te bėra lemta augti ir bujoti... nusipirko šalia žemės sklypą ir planuoja naują svetainę... tam ypatingai rodė ir rodo didžiulį entuziazmą bėgliai...“ Kitaip tariant viskas vyko ir vyksta kuo puikiau, ir tik sus-mo priešpaskutinis dienotvarkės punktas „Sūnų ir Dukterų“ dr-jos noras prisijungti prie klubo, sugriovęs pirmąsias geruosius reikišnius, o pirmininkaujantis Pr. Paukštaitis „pasišovė galybe“, kurios ne rodes kaip klubo vicep. per praėjusių metų abiejų v-bų pasikalbėjimus bei susirašinėjimą.

Į tai turiu pasakyti: kaltini mas bejokio pagrindo, nes v-bos nutarimas dėl Sūnų ir Dukterų dr-jos buvo padarytas valdybos anksčiau; jį aš ir pa laikiau. Bet šis nutarimas matyti tos dr-jos nariams, esantiems klubo v-boje matyti ne patiko ir jie, pasinaudodami proga, kad posėdyje nedalyvavo klubo pirmininkas, J. Džiaugys ir atsk. v-jas K. Gu džiūnas, iš naujo iškėlė Sūnų ir Dukterų dr-jos klausimą ir sugriovė ankstyvesnį nutarimą, ir v-ba jį sus-mo atėjo be siūlymo, tai ir liko galimybė pirmininkaujantiems atsilaukti šerinkinų susirinkimo, kaip to ir siekė D. A. draugai. Ir nors D. Norkeliūnas, Macijauskas, Paznokaitis ir kt., kaltindami v-bą, kad ji be pagrindo ir be reikalo pradėjusi su Sūnų ir Dukterų dr-ja, siūlo šį klausimą iš viso atmeti, aš vis dėl to, laikydamas, kad ne Klubo v-ba, bet šerinkinų susirinkimas yra vyrausis reikalų sprendėjas, kviečiau D. Norkeliūną ir kt. siūlymą derinti su nutarimais ir todėl padarytas nutarimas grąžinti klausimą v-bai. Tai ir kyla klausimas: kokią gi čia galybę Paukštaitis parodė?

Baigiant šio sus-mo klausimu, norisi daryti išvadą, kad klubo vienybė D. A. norėjo matyti vienapusiškai savanau džia, t. y. jei šiame s-me Sūnų ir Dukterų dr-jos prisijungimo klausimas būtų praėjęs pagal D. A. norus, todėl jis nebūtų graibstęsis „jėgos“ po „Liaudies Balsą“, bet „vienybės“ etiketę laikęs ties klubu ir džiaugęsis, kad „vienybė“ dar bus tik pagal mano maną tuoklę.

Klubas „Neprik. Lietuva“ ir 18-ka klubiečių.

o už savo meniškumą medžio drožinėjimu, raizymo ir pjautymo darbus praėjusiais metais Lake Head parodoje gavęs pirmą premiją

„Sault Star“ patalpino tautiečio J. Paliulio paveikslą pranešdamas, kad jis paskirtas Hawk Junction (maža vietovė Algomos šiaurėje) teisėju ir kad jis yra pirmas lietuvis teisėjas Kanadoje.

Korespondentas.

PIGIAUSI
SIUNTINIAI
LIETUVON

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Siuntiniai pristatomi per 3 — savaites.
JANIQUE TRADING CO. LTD.
835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

KAS TIKRAI YRA

VYTAUTO KLUBE

A. D. savo rašinyje sumaišė dalykus, kad daugiau būtų painiavos ir jo pasisakymas atrodytų lyg ir teisingas. Juk 18-ka klubiečių yra buvę ne „prieš 10 metų“, bet daug anksčiau, kuomet „bėglių“ ne tik klubo šerinkinų bet ir „N. L. vos“ tarpe visai nebuvo, o juo labiau, koks tikslas derinti mane prie to viso.

Ar ne tikrai būtų teigti, kad ir anais laikais toki, kaip D. A., buvo klubo biznio leidi mo netekimo priežastimi.

Nukelta į 7-tą usl.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

o pasekmė yra 61:61. Komandos kapitonas Dirvonas „ima“ minutę strateginio plano aptarimui. Ir jis pavyksta, nes po dviejų gražių derinių, Boznia kas pilnu metimu su teisejį švilpuku rungtynes užbaigia 63:61 Lituanicos naudai.

Aušra nerado didesnio pasipriešinimo iš Neries ir rungtynės laimėjo 79:62. Ir štai, sek madienį, ilgai lauktas baigminis susitikimas. Aušra į Kovas stoja su savo geriausiu penketuku (tik be sužeisto Buntino rungtynėse prieš Arą) lygiai kaip ir Lituanica. Abu klubai žaidžia gerai, apgalvotai, berei kalingais metimais neatiduoda kamuolio. Po aštuonių minučių pasekmė 13:9 Lituanicos naudai, bet netrukus, Serafinas pilnu metimu, pasekmę net persveria savo naudai — 15:13.

Amerikiečių — lietuvių žaidimas yra tikslusnis ir jie kėlinį užbaigia 39:31. Antrame puslaikyje, likus žaisti 4 min. ir 31 sek. pasekmė 68:62. Žaidimas darosi labai įtemptas, o blogų teisejų sprendimų dar labiau „įkaitina“ ir žiūrovų ir žaidėjų nervus. Aušra stengiasi pasekmę išlyginti. Likus 37 sek. pasekmė lėntoje rodo 69:66 Lituanicos naudai. Aušra meta. Nepetaiko! Kamuolys Čikagos rankose. Lituanica per 20 sek. ji iš laiko ir 69:66 pasekmę, antrą kartą laimi Š. Amerikos lietuvių krepšinio meisterio vardą. Trečioji vieta užima Clevelando Žaibas.

Jaunių A klasės pirmenybėse nepavyko Hamiltono Kovui, kuris pirmosiose rungtynėse pralaimėjo savo Detroito bendravardžiui 36:50. Šioje grupėje pirmą vietą laimėjo Lituanicos jaunieji, baigėme nugalėdami Čikagos Arą 56:48. Trečioji vieta teko Detroito Kovui, 4-toji Clevelando Žaibui ir penktoji — Hamiltono Kovui.

Mergaičių A klasė: 1) Toronto Aušra, baigėme įveikusi Sakalą 19:17 ir trečioji — Toronto Vytis.

Motėrų krepšinio klasė ne pasižymėjo augusiu žaidimo lygiu. Tradiniai, baigėme su šitiko Toronto Vytis ir Aušra. Nugalėjo Vytis 36:27. Trečia buvo Clevelando Žaibas.

Berniukų B klasė: 1) Čikagos Lituanica, 2) Čikagos Aras, 3) Toronto Aušra. Kaip matome, absoliučiu meisteriu (išskyrus motėrų grupę) tapo Čikagos Lituanica, laimėdama pirmas vietas vyrų, jaunių A ir B klasėse pirmas vietas.

Vyrų tinklinis — Neris, motėrų — Žaibas, mergaičių — Neris.

Pirmenybių, laimėtojai gavo daug gražių dovanų ir taurių. Sportiškiausiom žaidynių komandom pripažintos: Hamiltono Kovo jaunieji ir Ročesterio Sakalo mergaitės. Abu klubai gavo Draugo dienraščio skirtas dovanas.

Bendrai, surinktais taškais (pav. vyrų krepšinio 1 vieta įvertinama 42 t., motėrų — 30 t., jaunių — 28 t. vyrų ir motėrų tinklinis — 25 t.) klubai išsirikiavo taip:

- 1) Čikagos LSK Lituanica 90 t.
- 2) Toronto PPSK Aušra 80 t.
- 3) Clevelando LSK Žaibas 54 t.
- 4) Čikagos LSK Aras 44 t.
- 5) Toronto LSK Vytis 38 t.
- 6) Čikagos LSK Neris 24 t.
- 7) Detroito LSK Kovas 16 t.
- 8) Ročesterio LSK Sakalas 12 t.
- 9) Hamiltono LSK Kovas 8 tsk.

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Aštunta, devinta ir dešimta partija dėl pasaulio pirmenybių pasibaigė lygiomis. Tokiu būdu Petrosjan tebetur vieno taško persvarą prieš dabartinį pasaulio meistrą Botvinką.

— Jaunas jugoslavų šachmatininkas Bruno Parma, buvęs pasaulio jaunių meistras, jau išpildė didmeisterio kvalifikacinę normą ir reikia manyti, dar šiais metais gaus didmeisterio titulą.

— Miuncheno šachmatų klubas laimėjo Vakarų Vokietijos komandų pirmenybes, toli palikdamas Hanoverį. Už

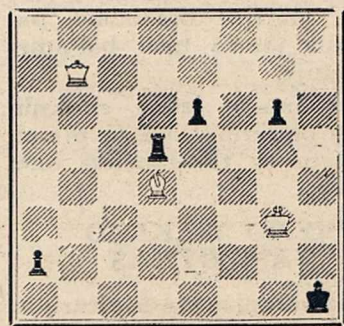
nugalėtojus pirmoje lentoje lošė žinomas vokiečių didmeisteris Wolfgang Unzicker.

— Jugoslavijos meistras vardą laimėjo ne Matanovič, kaip per klaidą buvo išspausdinta praeitame N. L. numeryje, bet Gligorič. Matanovič užėmė antrą vietą.

— Nona Gaprindašvili, pernai laimėjusi motėrų pasaulio pirmenybes, Olandijos Beverwijk'o tarptautiniame motėrų turnyre surinko 9 taškus iš devynių partijų.

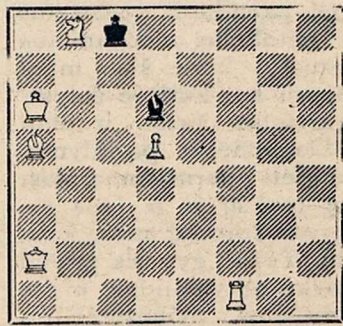
Sekančiais metais ji bus pakviesta į tarptautinį meistrerių turnyrą, kur ji bus vienintelė „silpnosios“ lyties atstovė.

Problema Nr. 18

Matas per du ėjimus

Problema Nr. 17

Matas per du ėjimus

Sprendimas Problemos Nr. 16 (Bondarenko, 1962)

1 Ba5

Jei 1... b6 2 B:a7+ K:a7 3 Ba4x

Jei 1... b5 2 a4 ba 3 Bb8x

Įdomi miniatiūra, paremta „Zugzwang'o“ idėja.

10) Waterburio LSK Gintaras 6 t.

11) Cicero VVMAK Ateitis 0 t.

Žaidynių proga FASK-tas sušaukė pasitarimą su sporto klubų atstovais ir sporto darbuotojais. Jame dalyvavo JAV LB Krašto Tarybos atstovas J. Bachunas ir CV vicepirmininkas V. Adamkavičius. Iš nagrinėti du pagrindiniai klausimai: a) Š. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės pasiuntimas į Australiją, b) būsimų sporto darbuotojų stovykla.

Platų pranešimą apie Australijos lietuvių gyvenimą padarė J. Bachunas pažymėdamas, kad Australijos lietuvių meno dienų proga įvykusios sporto žaidynės, kiekvieną dieną su traukdavo po 400—500 žiūrovų. Ten ir kilo mintis atvežti lietuvių rinktinę į Australiją. Ji žaistų šešiuose Australijos miestuose su lietuvišiais ir australais. Komandos nuvažiavimas kainuotų apie 13 — 15 tūkst. dolerių. Tokia išvyka patarautų lietuvių, nes Australijos lietuvių jaunimo tarpe, didžiausią psisekimą turi tik sportas.

JAV LB centro valdybos vicepirm. V. Adamkavičius pažymėjo, kad šiemet tokia išvyka dar neįmanoma. Vien tik iš finansinio taško. Lietuvių rinktinę greičiausiai vyks 1964 m. lepos — rugpjūčio mėn. Ar galima išleisti tokią sumą kelionei? Be abejo, kad taip, nes V. Adamkavičiaus pareiškimu, lietuvių išvyka labai patirtarnautų lietuvių.

Plačiose diskusijose visi kalbėtojai (Gaška, Balsys, Supronas, Bulionis, Janula, A. Nasvytis, Eidimantas ir kt.) pasiskakė už rinktinės siuntimą į Australiją. FASK-to pirm. J. Nasvytis visas diskusijas su traukė į keturius punktus:

- 1) kad sporto darbuotojai pritaria krepšinkinų išvykai,
- 2) sudaromas finansinis rėmimo planas,
- 3) rinktinės išvyka turi būti remiama visos PL B-nės,
- 4) to viso darbo įvykdymui, artimiausiu metu sudaromas atskiras komitetas.

Jaunimo stovyklą numato ma surengti birželio mėn. 15—22 dd. Tabor Farm, pas J. Bachuną. Jos tikslas — suteikimas teoretinių sportinių niinių, darbo idėjų, būsimiems klubų vadovams. Kaina dienai tik \$5. Numatoma, kad JAV LB CV prie kiekvieno sportininko priimokės po 2 dol. Lektoriai kol kas nenumatyti, nenustatyta ir programa.

Posėdis — pas'arimas baigtas vieša padėka Clevelando LB I-osos ap. pirm. Eidimantovičiams, o ypač p. J. Bachunui ir V. Adamkavičiui už plačius prašėjimus.

LABAI DAUG VILTIES,

kad pagal pasekmes p. Bachunui, kuris lankėsi Australijoje, atvyks Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė į Australiją liepos — rugpjūčio mėn.

Amerikiečių lietuvių rinktinė pakeltų mūsų krepšininikus.

ADELAIDE LIETUVIŲ
SPORTO KLUBAS
„VYTIS“

į žiemos krepšinio turnyrą išstatė šešias komandas. Aukščiausioje lygoje District, Metro „A“. Jaunius žemiau 18 ir jaunučius žemiau 14 metų. Ir dvi motėrų Div. I ir Div. 5, kurie rungtyniauja tarp austra lių ir kitų svetimačių klubų. „Vytis“ yra stipriausias lietuviskas klubas, mūsų tarpe Australijoje.

Edas Taparauskas.

Tommy Ambrose Show CBC-TV susirinkę aplink savo pianiną. Tommy programos vedėjas, o jo broliai Bill, Johnny ir Jimmy — dainininkai.

Įvairūs siuntiniai

Iš Kanados:

LIETUVŲ, LATVIJŲ, ESTIJŲ, UKRAINŲ ir USSR.

paprastu ir Jūsų sudarytus ir apdraus Siunciamie oro paštu tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunciamie iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. grynų svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskevičienė.
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA.

HAMILTON

Š. m. gegužės 4 d., šeštadienį, Ukrainian Community Centre, 170 Parkdale Ave., N., Hamiltono ateitininkai sendraugiai ruošia

Kartūnų balių

Ta proga teatras „AUKURAS“, vad. aktorės Elenos Kudabienės, stato 3-jų veiksmų LINKSMĄ KOMEDIJĄ

„Amerika pirtyje“

Gražiausios kartūno suknelės bus premijuotos.

Gros geras orkestras. Veiks bufetas, laimei išmėginti bus loterija.

Kviečiame VISUS šiame PARENGIME DALYVAUTI. Pradžią 7 val. vak.

Iėjimas — \$1.50, studentams ir moksleiviams tik 50 ct., o vaikams į vaidinimą veltui.

Ateitininkų Sendraugių skyriaus Valdyba.

AMERIKA PIRTYJE,

juokinga komedija, tai pirmas veikalas, pastatytas Lietuvoje prieš 50 metų. Ir vėl turime gerą progą šią juokingą komediją pamatyti ateitininkų sendraugių ruošiamame tradiciniame kartūnų baliuje. Veikla stato Hamiltono teatras „Aukuras“, vad. aktorės Elenos Dauguvietytės - Kudabienės.

Ponios ir panelės galės parodyti savo skoningą apsirėgimą. Gražiausios penkių kartūnų suknelės bus premijuotos. Gros geras orkestras, veiks bufetas ir laimei išmėginti bus loterija.

Kartūno balius įvyks Ukrainian Community Centre, 170 Parkdale Ave N., šį šeštadienį, gegužės 4 d. Pradžią paskait 7 val. vak. Iėjimas \$ 1.50, studentams ir moksleiviams tik 50 centų, o vaikams į vaidinimą nemokamas.

Rengėjai nuširdžiai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius šiame pirmame pavasario parengime skaitlingai dalyvauti. Savo dalyvavimu paremsime rengėjų pastangas ir suteiksime moralinę paramą mūsų aukuriečiams, kurie su savo energingąja vade p. E. Kudabienė dirba sunkų iššūvį scenos darbe. Tad visi šį šeštadienį į kartūnų balių: Iki pasimatymo!

J. P.

HAMILTONO ATEITININKAI SENDRAUGIAI

savo atstovų į nepaprastą kon-

ferenciją, kuri įvyks birželio 8—9 dd., išrinko Birutę Juozapavičienę. Be to, skyriaus vada planuoja suorganizuoti ekskursiją, kad didesnis skaičius ateitininkų galėtų dalyvauti šioje konferencijoje.

SPAUDOS KIOSKE

galima gauti naujų knygų: V. Kavaliūno premijuotą romaną „Kalmių giesmė“, A. Steponaičio prisiminimai „Tėvynėje ir pasaulyje“ ir daug kitų. Be to, spaudos kioske galima gauti vardo, gimtadienio ir motinos dienos progą pasveikinimų. Spaudos kioskas atidarytas kiekvieną sekmadienį tik po 10 val. pamaldų. J. P.

HAMILTONO KRONIKA

● Tautinių šokių grupės vado vė G. Breichmanienė, sušlaba vus sveikatai yra ligoninėje. Visi linkime greit pasveikti, ypač esant prieš akis didžiajai taut. šokių šventei Čikagoje.

● St. Burdinavičius, su skaudančia koja, gydytojo priežiūroje gydosi namuose.

● „Aukuras“, gegužės 4 d., kaip Pirtyje“. Gegužės 5 d., su tuo pačiu veikalu vyks į Rodynę, Ont., liet. b-nės rengiamą motinos dienos minėjimą.

● Aušros Vartų parapijos choras gegužės 5 dienos pamaldose vyks į šv. Jono parapijos bažnyčią Toronte. Torontiečių choras atvyks į A. V. parapijos bažnyčią Hamiltone.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

WELLAND, Ont.

WELLANDO LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR MĖŠKE RIOTOJŲ KLUBAS LITUANICA GRAŽIAI VEIKIA

Iš visuotinio narių susirinkimo, kuris įvyko kovo 16 d., valdybos revizijos komisijos pranešimų matyti, kad klubo „Lituanica“ veikla yra gana plati ir šakota.

Senoji valdyba savo kadenų metu suruošė 14 parengimų. Vienas iš jų „kartūno balius“, gana plataus masto. Suruošė keturius visuotinius narių susimus. Paskutiniame narių susirinkime buvo nuarta ruošti susirinkimus ne rečiau kaip vieną kartą kas du mėnesiai. Toks narių susirinkimas sveikas, nes visi neaiškumai čia pat išsiaiškinami. Klubas v-ba dirba labai solidariai.

Taip pat buvo suruoštas klubo dešimtmetis, kuris praėjo labai gražioje nuotaikoje. Vasaros metu ruošiami priziniai medžiojimai, kuriuose dalyvauja klubo nariai su šeimomis. Tai tikrai gražios ir malonios lietuviškos iškylas.

Ziemos metu klubas kas šeštadienį daro medžiokles. Be eilinių medžioklių, suruošiama kiekvieną medžiojimo sezoną po keletą prizinių medžioklių. Be to, klubas kas metai padaro kelias tarpklubines medžiokles, su kitais svetimačių klubais.

Praeito medžiojimo sezono metu klubo medžioklės žymiai pagyvėjo ir pajdomėjo įstojus į klubą keletai energingų medžiotojų iš Hamiltono.

Senoji klubo valdyba, priartant visuotiniame narių susirinkimui, finansiskai yra parėmusi: Wellando lietuvių Ben-

druomenės Valdybą, Skautus, Raudonąją Kryžį, spaudą (pirkdama „Tėviškės Žiburių“ ir „Nepriklausomos Lietuvos“ šėrus). Taip pat klubas pirkė ir Hamiltono Lietuvių namų šėrus.

Sekantis klubo narių susirinkimas įvyks gegužės 4 d. 8 v. pp. Crowlando Hotelio valgykloje.

Susirinkimams klubo narės susineša užkandžių, gi klubas iš savo kasos skiria gėrimams, taigi kiekvienas susirinkimas baigiasi vaišėmis ir gražiais pasiūnekūjavimais.

Praeitais klubo susirinkimais perrinko senąją valdybą dar vieneriems metams. Jos sudėtis: pirm. — K. Stankevičius, sekr. — S. Sinkienė, kasin. — E. Bersenienė, vicep. — meške riavimo reikalams V. Karalius ir vicep. medž. reikalams — B. Luomanas.

Dabartinis valdybos didžiausias rūpestis ruošti, virtusį tradiciją, kartūno balių. Jis įvyks birželio 1 dieną 6 v. St. Stephen's salėje East Main Str. ir Port Robinson Rd. kampas, ten pat, kur ir anksčiau buvo ruošiami. Baliai numatoma ir meninė programa. Be to, šiais metais bus skiriamos tikrai vertingos trys dovanos už gražiausius kartūno sukneles.

Todėl prašome visus iš anksto paremti savo atsilankymu veiklią lietuvišką organizaciją. Iki pasimatymo Wellande birželio 1 d.

Klubų Valdyba.

KAIP TIKRAI YRA...

Atkelta iš 6 psl.
Bendrai apie klubą.

Jis panašiais reiškiniais per gyvena negalavimus jau istorijai priklausančius metų skaičius, kitaip jau būtų buvęs milijoninio kapitalo vertės lietuviškos veiklos židinys, turėdamas namus ir bižnį miesto centre, prie kurių buvęs žemės sklypas kadaise kainavo \$ 3,000, prieš 10 metų 12,000, o pereiniais metais reikėjo užmo

Gražus bendradarbiavimas.

● A. V. Par. choras birželio 29 d. yra užkviestas atlikti programą į Welland, Ont., liet. šventę.

● Skautų patrono šv. Jurgio minėjimą atliks „Širvintos“ tuntas. Kviečia visus, iškilmingoje sueigoje dalyvauti.

● Sporto klubas „Kovas“ žaisdamas už A. V. parapiją, iškovojo Kanados meisterio vardą š. m. bal. 19 d. Tą pačią naktį, išvyko į Clevelandą įieškoti daugiau laurų. Sveikiname laimėtojus ir linkime tolimesnės sėkmės. V. P.

kėti \$30,000, tai vis pasekmė agresyviai vedamo pasipriešinimo pažangai, iš kurio dar iki šiai dienai klubas sunkiai išsirutulioja.

Ir iš šios padėties klubas galėtų paskubinti išeitį tik per naujai įstojančius, nežūrint, kokio būtų atsiradimo, ar čia gimiai lietuviai, nes yra ir gamtos dėsnis, visur papildyti jau nesniaisiais, kurie lengviau priima prie dabarties. Bet jau galima džiaugtis prasidėjusiu bendradarbiavimu klubo beičių tarpe, nes laikas daro savo ir daugelis tapo lakesnio galvoji

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds

investavimams:

109 Warwick Street

Brooklyn 7, N. Y.

Frank Muir ir Dilys Powell (viršuje) ir Nancy Spain su Denis Norden (apačioje) laike CBC Radio programos My Word, kuri girdima 40-tyje kraštuose.

mo žmonėmis, kuo jie patys ir klubas esti laimingesni.

Baigdamas, prašau klubiečių nepasiduoti slapukų klaidai nantiems rašiniams (jei randa ma reikalo eiti spaudon, visuo met pasirašinėti pavardę), o ypatingai klubo šalutiniams reikalais—kaip šiuo atveju „Šū

nų ir Dukterų“ dr-jos atžvilgiu, — priimti ar nepriimti“, bet nepažeisti klubo šėrininkų realų sygyvenimą, kurio nuo širdžiai siekdami, atsieksime bendrų užsiebrėžtų tikslų — šiuo tarpu klubo plėtimosi reikaluose.

Pr. Paukštaitis

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVŲ

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. 1-2-

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

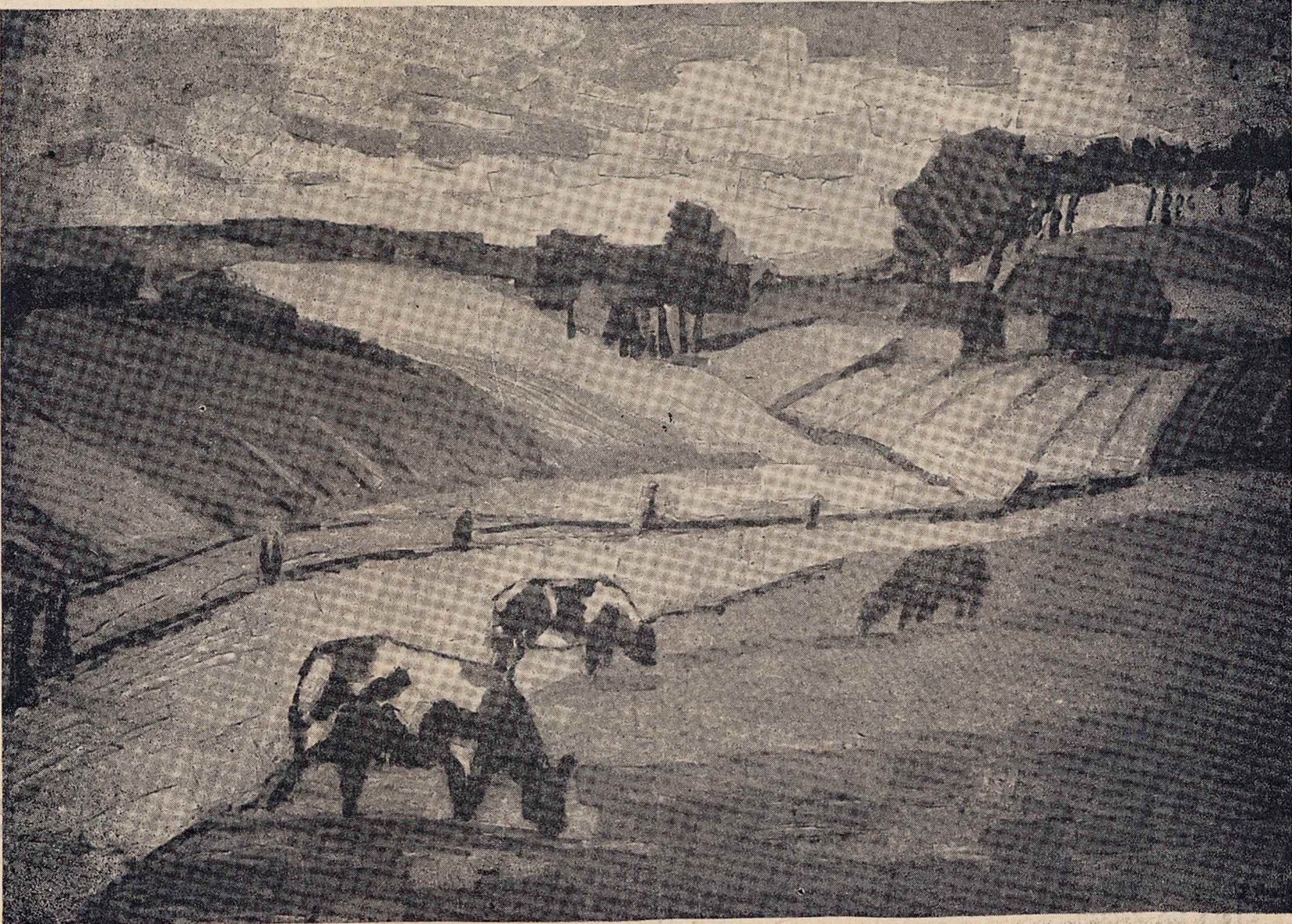
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

J. PAUTINIUS

GANYKLOJĖ

Penmans

Apatiniai-kojinės-T-marškin' GP 2-5

Seja

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

MONTREAL

SEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

šiemet suruoštas Šv. Kazimiero parapijoje. Pirmą buvo dievai skirtos pamaldos, kurių metu klebonas kun. dr. F. Juzevičius pasakė tai iškilmei skirtą pamokslą, po to salėje vyko aktas. Prazidime buvo KLB Kultūros Fondo pirm. dr. H. Nagys, KF igal. inž. P. Povilaitis, klebonai, mokyklų vedėjai.

Šiemet Šestadienines baigė 30 mokinių. Išdalyti pažymėjimai, knygų dovanos, pasakyti gražūs linkėjimai.

DR. V. KUDIRKOS ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

prašo tėvų būtinai atvežti vaikus gegužės mėn. 4 d. 9.30 val. ryto į Šv. Kazimiero salę repetitijai. Būtinai turi dalyvauti ir visi 6 skyriaus mokiniai. Taip pat sekmadienį gegužės 5 d. tuojau po sumos bus generalinė repeticija ruošiamam Motinos dienos minėjimui.

Mokyklos vedėja.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Montreal, kaip jau įprasta, ir šiemet yra ruošiamas Aukštesniųjų lietuviškųjų kursų. Gegužės antrąjį sekmadienį, gegužės 12 dieną, tuojau po pamaldų Aušros Vartų salėje įvyks minėjimas. Paskaitą apie Motiną skaitys Dr. H. Nagys, o meninę programą atliks Kursų klausytojai.

Mokyklų, katalikų komisių, taupydama pinigų, šiemet anksti ir netikėtai nutraukė mokslo metus, tai ta pačia proga įvyks ir Aukštesniųjų Kursų mokslo metų užbaigimas.

PETRAS VAUPŠAS SU PONIA

jauniausiojo sūnaus Petro jr., Pirmosios komunijos proga suruošė labai gražias ir turtin gas sūnaus garbei vaišes, kurio se atsilankė gražūs būrys Petriuko vienmečių, kuriuos palydėjo ir vaišėse dalyvavo jų tėveliai, Petro Vaupšo broliai, Antanas ir Julius, ir artimieji su šeimomis. Petriui Vaupšui junjorui linkėjimai pareikšti giedant ilgiausių metų, kurie prieš jį tiksliai nusitęsė visu dar gyvumu. Į šeimos iškilmes buvo atvykę net iš Connecticut giminės — pp. Variškis su Ponia.

KATALIKŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Gegužės mėn. 5 d. sekma dienį 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje įvyksta K. L. K. Moterų dr-jos metinis visuotinis narių susirinkimas. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Valdyba.

● Architektas V. Trečiokas su Ponia buvo atvykę į Montrealį ir dalyvavo inž. G. Vazalins ko vestuvėse.

● Br. Abramonis šaulių kuo pos vėliavai padarė labai gražų metalinį koto viršelį — ant kotų.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2—4; 7—9 p. m. antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 7—9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235 Namų tel.: MU 1-2051

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. JOSEPH Blv. W. VI 2-9958

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPES KONCERTAS — VAKARAS,

atidarytas Skautų Vyčių vado Inž. V. Šipelio ir gyvai įdomiai vestas Dr. H. Nagio, užbaigtas Būrelio rėmėjų pirm. V. Žižio bei sveikinimais Pirmojo Sk. Vyčių vado Juozo Porojaus ir jo dovanomis (jo paties eilėraščių knyga „Sulaužytos dienos“), kurias išdaliavo J. Kardelis, pareiškęs ir „Nepriklausomos“ šokėjams ir orkestrui linkėjimus, — praėjo labai geroje, ne eilinio sidomėjimo nuotaikoje. Koncertas buvo tikrai puikus ir todėl apie jį teks dar skyrimum parašyti plačiau, sekančiame NL nr.

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ PRANEŠA,

kad gegužės 3 d. bus parodoje nuo 2 v. pp. iki 7 val. v. Įsigijusius — nupirktus paveikslus bus galima atsiimti nuo 5—6 val. vak., t. y. tuoj po parodos uždarymo.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO

einamoji sąskaita atidaryta banke „Litas“. Visi kviečiami prisidėti prie fondo kūrimo savo įnašais. Kaip žinoma, šio fondo kapitalas telkiamas Lietuvai ir yra neliečiamas, o gauti iš jo procentai eina lietuvių vybės palaikymui. Tokį fondą jau turi Amerikos lietuviai; pradžia jau padaryta ir Kanadoje. Laukiama, kad ir kitose kraštuose susikurs tokie fondai, ir taip susidarys Lietuvių Fondų sistema, tarnaujanti tiems patiems tikslams.

● Dail. V. Remeika ruošiasi savo dailės darbų parodai, kuri žada ilgai netrukus įvykti.

● Dail. Bagdonas, iš Vašingtono, taip pat nori Montrealy suruošti savo darbų — tapybos ir skulptūros — parodą.

● Nepr. Lietuvos B-vės vald. posėdis šį penktadienį, gegužės 3 d., 8 val. vakaro NL redakcijoje.

● Serga p. Manstavičienė ir gydos Victoria ligoninėje.

● Inž. St. Naginonis, ilgesnį laiką sirgęs ir gydytis ligoninėje, sveiksta. Poilsio yra išvykęs į savo vasarvietę.

● Gudas Leonas su Ponia persikėlė gyventi į NDG, kur įsigijo didelius ir gražius namus.

Mirė: Rainbow savininkas panevėžietis malūnininkas p. Chazanas, palaikęs ryšius su lietuviais. Velionis sirgo astma. Buvo malonus Lietuvos žmonių bičiulis.

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570

ADVOKATAS

FRANK M. GODINE, Q. C.

Suite 1007

1155 Dorchester Blvd., W.

Tel.: 866-7872

MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO

Literatūros, muzikos, dainos

ir šokių vakaras

įvyksta gegužės mėn. 11 d. 7.30 valandą vakare

AUŠROS VARTŲ SALEJE.

Programoje dalyvauja svečiai iš Toronto BALYS RUKŠA ir vietinės jėgos: sol. G. ČAPKAUSKIENĖ, H. NAGYS, K. BARTESKA, E. TEKUTIS ir A. PUSARAUSKAS. Gros puikus 5-kių asmenų orkestras.

Turtinga loterija, gėrimai ir užkandžiai.

Pelnas skiriamas V. KRĖVĖS literatūrinei premijai.

RODNEY, Ont.

RUOŠIAMASI MOTINOS DIENOS MINĖJIMUI

Gegužės 5 d. 3 v. pp. Rodney „Cumunity“ salėje laukia ma pasirodant iš Hamiltono vaidintojų grupę, su veikalu „Amerika Party“.

Taip pat LB vietos apylin

MATYSIME LINKSMĄ KOMEDIJĄ

L. Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa gegužės mėn. 25 d. Aušros Vartų salėje stato linksmą 2-jų veiksmų komediją. Vaidina kuopos scenos meno mėgėjų būrelis, vadovaujamas R. Simaniūškio. Po vaidinimo, grojant geram orkestrui, šokiai, bufetas ir kitos pramogos.

Birželio mėn. 2 dieną 11 v. Aušros Vartų bažnyčioje įvyks iškilmingas naujos vėliavos pašventinimas. Po pašventinimo pamaldų parapijos salėje, iškilmingas aktas, programa ir vaišės. Bus svečių ir iš J. A. Valstybių.

Šaulių kuopos valdyba prašo visų organizacijų abi šias datas rezervuoti kuopai.

DVEJOS VESTUVĖS

Praėjusį šeštadienį A. V. bažnyčioje Tėv. K. Pečkys S. J. sutuokė Alvyra Šveikauskaitę su Konstanty Krasowski.

Sutuoktųjų metu giedojo A. V. parapijos choras, pagerbdamas savo nare.

Vaišės vyko Dom Polsky salėje, Jolicoeur g-jė, kuriose dalyvavo per 300 asmenų. Svečių buvo iš JAV, Toronto, Hamiltono ir kitur.

Jaunajai porai nuoširdžiai si linkėjimai jų naujame gyvenime kelyje. — aj —

Tėv. St. Kulbis AV bažnyčioje sujungė Janiną Staniulę su Leonardu Milakniu.

Sutuoktųjų buvo gražios. Graži ir jaunųjų pora.

Vestuvinės vaišės, kurios buvo turtingai paruoštos naujoje gražioje salėje, buvo išpildingos ir praėjo puikioje nuotakoje. Sveikiname jaunavedžius ir linkime saulėto gyvenimo. Dalv. E

ALLIANCE

REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mirtgyčiai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

~~~~~~

TAUPYK IR SKOLINKIS

SAVO KREDITO KOOPERATYVE

„LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827 Santaupos apdraustos vienas milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.

Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vakare.

TORONTO

Šalia Prisikėlimo parapijos stovyklos (Tėvų Pranciškonų), PARDUODAMI SKLYPAI VASARNAMIAMS statyti.

Sklypai gražiam smėlėtame miške ir arti Georgian Bay: Šiuos sklypus norima pirmoje eilėje parduoti lietuviams. Ties sklypai iki šiol nebuvo paskelbti. Yra jau pasiūlynių iš svetimtaucių. Kiti sklypai jau parduoti, bet dar yra gražūs pasirinkimas. Todėl suinteresuoti nedelskite kreiptis:

Mr. B. Buntinas, tel. R. O. 9-0688; 21 Evelyn Cress, Toronto 9, Ont., arba LE 4-4993 Toronto arba New Wasaga Beach.

DVI GEROS KREPŠININKĖS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

sesutės Aldona ir Gailutė Kalvaitytės iš Melbourne, Australijos, atvyksta į Toronto. Abi krepšininkės apsistos pas savo dėdę, p-ną Antaną Bačevičių.

Šių jaunų sportininkių, pasigies ne tik melbourniškiečiai, bet ir visos Australijos lietuvių sportuojantis jaunimas.

Adelaidės „Vyties“ krepšinininkės, sesutės Kalvaitytės, linki ir svečiuose, pui keliai kelti, lietuvių vardą, sporto aikštėse ir nepamiršti grįsti „namo“ į Australiją.

Edas Taparauskas.

LIET. EVANGELIKŲ LIUTERONIJŲ PARAPIJOS

Motinos Dienai minėti pamaldos įvyks gegužės mėn. 5 d. 1 val. pp. (sekmadienį) Redeemer Evangl. Luth. Church, Bloor Str. W., kampas Indian Rd., kurias atlaikys kun. P. Dylis iš Čikagos.

Maloniai kviečiamos šiose pamaldose kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Parapijos Taryba.

ŠALPOS „DAINOS“

draugija turėjo 20-ties metų šalpos darbo sukaktuvės. Dainietės paruošė vaišes, kuriose dalyvavo apie du šimtai vietos svečių, kurie suaukojo apie 300 dol.

Gegužės 4 dieną „Daina“ ruošia tradicinį „kartūno“ balių, kurio metu vertinamos karūnines suknėles ir joms skiriamos premijos. Balius papras tai turi pasisekima.

● Prisnigo netikėtai storą sluoksnį sniego antradienį, balandžio 23 dieną, bet iki vakaro ištirpo, nes diena buvo gana šilta.

● Torontiečiai apgailestauja, kad į Torontą neatvyko, mai nu tvarka, Montrealio Aušros Vartų choras. Į tą vietą Šv. Jono choras susikėlė su Hamiltono Aušros Vartų choru.

Tai įneša tam tikro gyvumo.

su naudai, galime taip suvėliuoti mokesčius, kad nežinant prarastume nuosavybes ir dar mokėtume taksus perimtojo naudai.

Tad nieko nelaukdami, tautečiai turi pasitikrinti taksus ir registracijas.

Miesto valdybos metai prasideda sausio 1 d., taksai turi būti sumokėti už 1962 metus.

1963 m. dar neparuoti. Mokyklų komisijos metai prasideda liepos 1 d., už 1962-63 metus turi būti užmokėta. 1963-64 dar neparuoti.

Kurie nepasirūpina šiais reikalais, už mėnesio gali tikėtis komplikacijų.

SKUBIAI NORIU ĮSIGYTI tautinį lietuvių - mergaitę ROBA.

Siūlyti po 6 val. vakare DO 6-5191

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board nariai

Namai — Žemė — Paskolos

P. Jasutis, tel. LA 2-7879

DISTRICT GENERAL INSURANCE SERVICE

Royal Globe draudimo b-vės, Gaisras-Automobilių-nelaimės

G. Rukšėnas, tel. 768-8640

P. ADAMONIS

3907 Rosemount Blvd. Tel. 722-2472

Stos Lite No. 752.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla

Parduoda žemę saloj ir provincijoj.

Telefonas: 727-8601

Adresas: 6988-16 Ave, Rosemount.

~~~~~~

~~~~~~